

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**DOMÁCÍ NÁSILÍ V INTENCÍCH SPRÁVNÍHO
/PŘESTUPKOVÉHO/ PRÁVA**

Autor práce: Kateřina Svobodová

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Katedra : Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna ke studijním účelům.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. et Bc. Josefu Kříhovi za metodické vedení a cenné rady, které mi poskytl při zpracování mé bakalářské práce. Velké poděkování také patří policejnímu komisaři OHK SKPV Územního odboru Benešov Ing. Vlastimilu Svobodovi za ochotu a poskytnutou odbornou součinnost.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1. CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	7
2. ZÁKLADNÍ POJMOSLOVÍ Z OBLASTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	8
2.1. Příčiny domácího násilí.....	8
2.2. Formy domácího násilí.....	8
2.3. Znaky domácího násilí.....	9
2.4. Co dělat v případě domácího násilí.....	9
2.5. Mýty o domácím násilí.....	10
3. KVANTITATIVNÍ UKAZATELE /statistické údaje/.....	11
3.1. Násilí a jeho zastoupení ve všech věkových kategoriích.....	11
3.2. Násilí a jeho zastoupení ve všech společenských vrstvách.....	12
3.3. Příčiny agrese.....	12
3.4 Násilí v povoláních.....	12
3.5 Staří lidé jako oběti domácího násilí.....	13
4. NALÉHAVÉ PROBLÉMY PREVENCE A INTERVENCE V ČR.....	13
4.1 Klíčové problémy současného přístupu k domácímu násilí.....	13
5. ZÁKLADNÍ ZÁSADY PRO ÚKONY A ZÁKROKY POLICISTY PŘI UPLATŇOVÁNÍ INSTITUTU VYKÁZÁNÍ.....	16
6. OBECNÁ PRAVIDLA POSTUPU POLICISTY PO OZNÁMENÍ INCIDENTU.....	17
7. POSTUP PŘI VYHODNOCOVÁNÍ HROZBY NEBEZPEČNÉHO ÚTOKU A ZVLÁŠTĚ ZÁVAŽNÉHO ÚTOKU A PŘÍTOMNOSTI TYPICKÝCH ZNAKŮ DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	18
8. INSTITUT VYKÁZÁNÍ.....	19
8.1 Postup při vykázání ve zvláštních případech.....	21
8.2 Činnosti policisty po vykázání.....	22
8.3 Další povinnosti policie v souvislosti s vykázáním.....	23
9. POSTUP POLICIE PŘI ŘEŠENÍ PŘÍPADŮ DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	23
10. PRÁVNÍ NÁSTROJE POLICIE ČR V PŘÍPADECH DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	24
10.1 Nová právní úprava o ochraně před domácím násilím.....	27

10.2 Aplikační exkurz /zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů/.....	27
10.3 Aplikační exkurz /zákona č.553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů/.....	29
10.4 Předběžná opatření.....	29
11. ČINNOST ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ.....	32
12. INTERVENČNÍ CENTRUM STŘEDOČESKÉHO KRAJE.....	32
13. PŘÍBĚH OBĚTI DOMÁCÍHO NÁSILÍ.....	34
14. DOMÁCÍ NÁSILÍ NA BENEŠOVSKU.....	35
15. ŘÍZENÝ ROZHOVOR URČENÝ PRO PŘÍSLUŠNÍKY STÁTNÍ SPRÁVY.....	40
ZÁVĚR.....	46
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	47
SEZNAM PŘÍLOH.....	49
ABSTRAKT.....	50
ABSTRACT.....	51

ÚVOD

Bakalářskou práci na téma „Domácí násilí v intencích správního/přestupkového/práva“ jsem si vybrala z několika důvodů. Fenomén domácího násilí je aktuálním celospolečenským problémem, o kterém se v současné době hodně mluví. Měla jsem rovněž možnost se seznámit s několika případy domácího násilí během realizované praxe u místně a věcně příslušného orgánu Policie ČR. Osobní zájem a motivace rozpracovat poukazované téma bakalářské práce z mé strany umocnil i případ fyzického napadení manželů, kteří jsou mými sousedy. Při volbě tématu mne taktéž ovlivnil i samotný výkon praxe u místně a věcně příslušné policejní součásti, kde jsem byla svědkem argumentace a výpovědí žen, které byly oběťmi domácího násilí. Tato interakce na mne zapůsobila velmi intenzivně. Rovněž díky odbornému konzultativnímu výkladu, který jsem u výše uvedené policejní součásti získala vím, co se v problematice domácího násilí skrývá, že je velmi rozsáhlé a hlavně obtížné. Bakalářská práce nemůže samozřejmě tento fenomén rozpracovat ve svém maximálním postihu. Domácí násilí zasahuje do práva občanského, rodinného, přestupkového a policejního, a trestní právo by mělo nastoupit až za situace, kdy problém není možno řešit některým z jejich institutů. A pokud je použití trestního práva nezbytné, ani tehdy nemůže působit izolovaně, vždy je třeba zohlednit komplexnost problému. Skutečnost, že se o domácím násilí v této době hodně mluví je zásluhou zejména neziskových organizací. Při zpracování bakalářské práce bylo čerpáno z literárních zdrojů a odborné literatury zpracované Policejní akademií ČR v Praze, z dostupných empirických materiálů, které mi byly poskytnuty orgány Policie ČR a správního orgánu. Statistických údajů obsahující kvantitativní ukazatele od Intervenčního centra pro Středočeský kraj se sídlem v Rakovníku. Veškeré opatřené materiály byly za použití syntetizujících a deduktivních metod analyzovány s ohledem k dílčím zájmovým oblastem bakalářské práce. Závěrem práce je řízený rozhovor, který poukázal na stav a úroveň spolupráce orgánů Policie ČR, Intervenčního orgánu a Komise k projednávání přestupků daného teritoriálního území.

1. CÍLE A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Cílem mé bakalářské práce je snaha o přiblížení a nastínění problému domácího násilí. Snahou je vymezit pojmy, formy, příčiny, různé příklady domácího násilí srozumitelně, jednoduše čili tak, aby si každý v mé práci mohl najít kapitolku, která ho zaujala nebo zkrátka to, co by se mu mohlo v životě i přihodit. Dále se snažím zdůraznit skutečnost, že v dnešní době se podle mého názoru o domácím násilí stále málo mluví a je mu věnována malá pozornost. Poukázáním na jednotlivé případy a dobu jejich spáchání je patrné, že problematika domácího násilí často vykazuje vysokou latentnost, neboť se oběti mohou často obávat vyhledat odbornou pomoc a jít tzv. „s pravdou ven“, např. často se obávají reakcí agresora, neboli pachatele, mají obavy se o své děti. Je obecně známou skutečností, že oběti domácího násilí raději domácí násilí strpí a mají snahu jej vytěsnit, často nemají zájem a ani nechtějí něco měnit. Abych zjistila o domácím násilí dostatek informací, oslovila jsem pracovníky kompetentních orgánů veřejné správy. Za využití kvantitativních i kvalitativních výzkumných metod má práce zejména potvrdit či vyvrátit hypotézu stavu a úrovně součinnostních vztahů a spolupráce dotčených orgánů veřejné správy, kteří zabezpečují tzv. prvoliniové plnění jednotlivých úkolů na úseku boje proti tomuto negativnímu společenskému fenoménu. Jak již bylo uvedeno, v bakalářské práci bude taktéž využita a uplatněna výzkumná metoda řízených rozhovorů, která jí bude mít za cíl tématicky obohatit i o další komplexně vymezené odborné poznatky upřednostňující prakticistický vzhled k dané odborné problematice .

V samotném závěru se pokusím zhodnotit, zrekapitulovat a zevšeobecnit stanovené cíle.

2. Základní pojmosloví z oblasti domácího násilí

Pojem domácí násilí se obecně chápe jako zlé nakládání, tělesné útoky, pohrůžky, které působí újmu na fyzické, sexuální nebo psychické zdraví lidí. Jedná se o agresi osoby proti druhé, jejímž cílem je ublížit, poškodit, poranit, v krajním případě zabít.¹

Domácí násilí je tedy opakované, dlouhodobé násilí mezi blízkými osobami, a to zejména fyzického, psychického, sexuálního, sociálního a ekonomického rázu, a toto násilí vytváří jednoznačně asymetrický vztah a vede ke stabilnímu rozdělení rolí na násilnou a ohroženou osobu. U domácího násilí jsou základní aktuální otázky:

- příčiny domácího násilí,
- formy domácího násilí,
- vazby domácího násilí na pronásledování bývalým partnerem

2.1. Příčiny domácího násilí

Domácí násilí žije v teorii i praxi zhruba 40 let, což je v 80. let dvacátého století. Ze začátku bylo vnímáno jako týrání mezi členy rodiny nebo intimních vztahů, kterého se dopouštějí muži na ženách. Dnes se definice domácího násilí ve společnosti rozšířila a je všeobecně akceptováno, že domácí násilí může v roli oběti postihnout muže, děti a také seniory. O tomto rozšíření definice je často diskutováno v diskuzích o příčinách domácího násilí. Je samozřejmostí, že týrání seniora v rodině bude mít jiné důvody, než týrání partnera. Domácí násilí je tudíž jev, který je zapříčiněn nejrůznějšími důvody.

2.2. Formy domácího násilí

Formy domácího násilí jsou ve společnosti velmi dobře známy. Uvádí se, že fyzické násilí zanechává stopy na těle ve formě tělesných poranění, psychické násilí se označuje jako neviditelné a neprokazatelné násilí, sexuální násilí je vymezeno od omezování osobní svobody až po znásilňování v partnerském vztahu, sociální násilí se projevuje omezováním sociálních kontaktů nebo sociálním izolováním oběti, a jako poslední formou násilí je ekonomické násilí, tím, že například manžel odebírá své ženě finanční prostředky.

¹ VOŇKOVÁ, J., HUŇKOVÁ, M., *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. vyd. Praha : proFem 2004. 7 s.

Domácí násilí a pronásledování

U tohoto je potřeba upozornit na další podobu násilí, která úzce souvisí s domácím násilím. Jedná se zde o slídění, obtěžování, pronásledování. U některých případů nefunguje prostorové ani právní oddělení partnera jako cesta k ukončení domácího násilí. Domácí násilí přechází do pronásledování bývalým partnerem, označované slovem „stalking“. Znamená to, že partner již ve společné domácnosti nežije, ale svou bývalou partnerku obtěžuje jiným dostupným způsobem. Většinou je jedná o psychický teror. Začíná pokusy svou oběť kontaktovat, až se nakonec uchyluje k nebezpečnému vyhrožování. V extrémních případech dochází i k fyzickému násilí nebo vraždě oběti.²

2.3. Znaky domácího násilí

- opakovanost – to je jednání, které má svůj vývoj, k projevům dochází opakovaně, často to bývá i velice dlouhou dobu. Domácí násilí totiž není jednorázový a ojedinělý incident, byť se závažnými následky,
- postupný nárůst intenzity – domácí násilí u většiny případů začíná psychickým násilím spojeným například s ekonomickým násilím, slovním urážením, později se přidává fyzické násilí, útoky jsou zpočátku vedeny proti svobodě a lidské důstojnosti, později proti zdraví, a mohou skončit až útoky proti životu,
- jasná role – k násilí dochází mezi blízkými osobami, kde se rozlišuje role násilné osoby a osoby ohrožené, postavení těchto osob je nerovné a role se v průběhu incidentu nemění,
- páčání násilí v soukromí – k násilí dochází beze svědků, nejčastěji v soukromí společného obydlí, ale i na jiných místech, kde osoby vedou společný život, jako je například chata, hotel apod. Prvky násilí se mohou ale též vyskytnout i na veřejnosti.³

2.4. Co dělat v případě domácího násilí

Pokud dojde k domácímu násilí, je nutné neprodleně vyhledat odbornou pomoc. V případě, že dojde k napadení opakovaně, je třeba:

² MINISTERSTVO VNITRA ČR VE SPOLUPRÁCI S POLICEJNÍ AKADEMIÍ ČR, *Bezpečností teorie a praxe*, vyd. Praha 2007

³ ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ze dne 22. prosince 2008, číslo 200/2008

- zavolat policii a podrobně sdělit průběh incidentu – domácí násilí je trestný čin a policie je povinna na tísňové volání zareagovat a zasáhnout
- vyhledat lékařské ošetření - požádejte o vystavení lékařské zprávy, ve které bude uvedeno, kdo vám zranění způsobil, a popsány jeho následky
- pořídit si fotodokumentaci se záznamem data a času – viditelné známky napadení, a to tělesná poranění i hmotné škody
- kontaktovat odborné pracoviště – požádejte o pomoc při dalším řešení vaší situace

Pokud se oběť domácího násilí rozhodla odejít z domácnosti, kde žije s násilnickou osobou, je třeba, aby si s sebou vzala tyto důležité doklady nebo alespoň jejich kopie.

- občanský průkaz, pas, a to i dětí
- rodný list i dětí
- oddací list
- doklady k bankovním účtům, vkladní knížky, životní pojištění
- kartu pojištěnce i dětí
- nájemní smlouvu od bytu⁴

2.5. Mýty o domácím násilí

- mýtus o sociálně slabých rodinách
- mýtus černobílého vnímání aktérů
- mýtus o nevyhnutelnosti domácího násilí
- mýtus o typickém pachateli
- mýtus o typické oběti
- mýtus o vině oběti
- mýtus o podílu alkoholu na domácím násilí
- mýtus o tom, že domácí násilí je soukromá věc

Pomoc obětem násilí znesnadňují mýty, ale také popírání tohoto jevu. To probíhá na několika úrovních:

- **popírání existence** domácího násilí (žádný takový problém není)

⁴Avon proti domácímu násilí [online]. 2009, poslední verze 9. února 2009 [cit. 11.února2009]. Dostupné na WWW: <<http://avonprotidomacimunasili.cz/odomacimnasili/>>

- **popírání závažnosti** domácího násilí (problém existuje, ale není příliš závažný)
- **popírání řešitelnosti domácího násilí** (s tímto problémem se nedá nic dělat)⁵

3. Kvantitativní ukazatele /statistické údaje/

Příslušné statistické údaje samozřejmě mohou o fenoménu domácího násilí mnohou sdělit a zároveň připomenout společnosti, že otázce domácího násilí je zapotřebí věnovat velkou pozornost, jelikož se ve společnosti vyskytuje ve značné míře. Některá čísla v následujících statistikách jsou opravdu doslova alarmující.

3.1. Násilí a jeho zastoupení ve všech věkových kategoriích:

Věk	Týraných žen	Agresivních mužů
neuveden	1	2
20 – 24	19	10
25 – 29	26	19
30 – 34	33	24
35 – 39	26	32
40 – 44	28	37
45 – 49	12	16
50 – 54	13	16
55 – 59	3	4
60 – 64	0	2
65 – 70	1	1

⁵Občanské sdružení ROSA [online]. 2009, poslední verze 13. ledna 2009 [cit. 24. února 2009]. Dostupné na WWW:

<<http://www.rosa-os.cz/domaci-nasili/myty-o-domacim-nasili/>>

3.2. Násilí a jeho zastoupení ve všech společenských vrstvách:

Vzdělání	Týraných žen	Agresivních mužů
neuvedeno	2...1%	2...1%
základní	11...7%	9...6%
vyučení, odborné	33...20%	54...33%
střední školy	76...47%	44...27%
vysoké školy	41...25%	54...33%

3.3. Příčiny agrese:

pod vlivem alkoholu	41...25%
žárlivost	35...21%
osobnostní nebo duševní porucha	37...28%
sexuální násilí	14...9%
oboustranné násilí	17...11%
agrese promyšlená	60...37%

3.4. Násilí v povoláních:

Povolání	Týraných žen	Agresivních mužů
mateřská dovolená	2	-
administrativa	46	6
podnikatelé	8	42
lékaři	3	6
intelekt. práce	14	16
manuál. práce	11	61
služby	10	0
státní služba	0	4
V domácnosti	9	0
zdravotnice	4	0
studenti	3	1
nepracující	0	4
učitelé	8	2
důchodci	4	4
ostatní	3	5
neuvedeno	8	12

U agrese se většinou jedná o skutky naplňující znaky skutkové podstaty jak přestupku dle jednotlivých ustanovení zákona o přestupcích, tak i trestných činů, které jsou obsaženy ve zvláštní části trestního zákona. Není neobvyklé násilnické jednání agresora,

kteře vykazuje hrubou intenzitu, např. zkopání ženy s následkem krváčení z rodidel, přeražení nosu, způsobené tržné rány na hlavě, otřes mozku, poškození ucha, oka, mlácení hlavou o zeď, ohrožování pistolí, bití lopatou, lámání ruky...⁶

3.5. Staří lidé jako oběti domácího násilí

Násilí je považováno za problém mladé a střední generace, ale dochází k němu i mezi staršími páry. Prvky násilí mohly u starších občanů začít už v mládí a pokračují až do důchodového věku. Starší ženy mají tendenci více tajit tyto situace než mladší, neboť se domnívají, že je jedná o hanbu, kterou je potřeba skrývat před světem. Starší lidé se stávají terči ze strany dětí, nebo dokonce i vnoučat. V těchto případech má pachatel často sklony k požívání alkoholu či k drogám, a právě pod jejich vlivem se snaží například od matky získat peníze. V těchto případech osoby hledající ochranu tvoří jasně vydělenou skupinu, která úřední cestou žádá o vydání zákazu kontaktu.⁷

4. Naléhavé problémy prevence a intervence v ČR

Zhruba před dvěma roky se v ČR začalo hovořit o domácím násilí jako o naléhavém problému, který je hoden zvláštního zřetele ze strany státu a jeho institucí. Nutno podotknout, že od té doby se nezměnilo skoro nic jak pro pachatele, tak i pro oběti. Sice se konala odborná setkání se senátory a poslanci, proběhly i tiskové konference zainteresovaných ministerstev a v květnu roku 2001 byl publikován první reprezentativní výzkum domácího násilí na území České republiky. Tento výzkum realizovala agentura STEM pro Bílý kruh bezpečí a Philip Morris). Situace rodin, kde probíhá domácí násilí, je však stejná. Poukázala na to i zpráva výboru OSN pro lidská práva, která poukazuje na nedostatečnou ochranu obětí domácího násilí u nás.

4.1. Klíčové problémy současného přístupu k domácímu násilí

V oficiálních postojích je domácí násilí, za předpokladu, že je formulováno jako abstraktní fenomén, odsuzováno. O tématu se začíná mluvit až v případě, kdy je domácí násilí převedeno do reálních situací, jako je například otázka, zda a jak má stát

⁶ SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ ČESKÝCH A ZAHRANIČNÍCH ODBORNÍKŮ PŘEDNÁŠEJÍCÍCH NA KONFERENCI KOORDINAČNÍHO KRUHU PREVENCE NÁSILÍ NA ŽENÁCH, *Domácí násilí záležitost nikoli soukromá*, vyd. 1997, 16-18 s.

⁷ ČÍRTKOVÁ, L., Přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích, vyd. Praha: Bílý kruh bezpečí, 2002, 110-111s.

v případech domácího násilí konat a jak se má stát vůči pachatelům a obětem domácího násilí chovat. Je nutnost změn v dosavadních přístupech k domácímu násilí z následujících okolností a argumentů:

➤ ***Domácí násilí je specifický problém vyžadující specifická opatření***

Většina postupů proti násilí, které garantuje stát, je vyladěna na násilí mezi cizími lidmi. Jenže domácí násilí probíhá mezi lidmi blízkými. Pachatel a oběť jsou na sobě citově, sociálně a ekonomicky vzájemně závislé osoby. Domácí násilí je v podstatě týrání partnera, se kterým se dělíme o soukromí. Do intimního svazku tudíž pachatel a oběť vstoupili dobrovolně, na základě svého privátního rozhodnutí. A proto mají na své soukromí státem garantované právo. Jenomže násilí na partnerovi páchané v soukromí ohrožuje z počátku důstojnost, pak zdraví a nakonec život oběti, a to jsou hodnoty, které je stát povinen chránit. Klíčové je tedy rozhodnutí, že domácí násilí budeme akceptovat jako legitimní důvod pro vstup státu a jeho institucí do privátní sféry rodiny. Politika státu vůči domácímu násilí musí být jasně deklarována.

➤ ***Nutnost oficiální intervence tzv. „z venku“.***

Ačkoliv privátní rozhodnutí stálo na počátku a svým způsobem skutečně odstartovalo domácí násilí, nelze pouhým privátním rozhodnutím partnerské násilí ukončit. Pravdou je, že bez pomoci zvenčí nemá oběť ani pachatel šanci z rozjetého vlaku domácího násilí vystoupit. Oběti chybí síla a prostředky řešení a pachateli zájem. Dokonce, i když některé incidenty prosáknou ven ze zavřených dveří a vyplní lékařskou zprávu či policejní protokol, reálně se nic nezmění. Agresor i oběť jsou ponecháni napospas dalším útokům násilí. Neexistuje státem určené místo, které by zajišťovalo prevenci a intervenci pro postižené rodiny.

➤ ***Nebezpečnost spočívající v opakování domácího násilí***

Základním znakem pro domácí násilí je jeho opakovanost a postupný nárůst intenzity jednotlivých incidentů. Pro policejní, ale často i správní postup je podstatné, že jednotlivé incidenty, jsou-li posuzovány izolovaně, nemusí dosahovat prahu trestné činnosti. V oficiální reakci je tudíž lze zlehčovat či zcela přehlížet. V praxi to znamená, že oběť musí počkat, dokud u ní nenastanou takové následky, které překročí šedou zónu mezi morálkou a zákonem. V nemálo případech tak končí domácí násilí tragicky. Chybí procedury včasné a rychlé intervence blokující opakování incidentů partnerského násilí.

➤ ***Absence institutu ochrany oběti***

Postup policie či správního orgánu při kontaktu s domácím násilím se opírá o platné normy a zákony. Policisté se na místě domácí rozepře řídí především trestním zákonem, zákonem o přestupcích a zákonem o policii. Jejich povinnosti směřují hlavně k osobě pachatele a stíhání trestných činů, otázka pomoci oběti stojí stranou.

➤ ***Děti jako zapomenuté oběti***

Podle empirických výzkumů postihuje domácí násilí nejméně 16 % partnerských vztahů. V 95 % bývají oběťmi domácího násilí ženy. Doposud se věnovala veškerá pozornost dospělým obětem, ať už mužského nebo ženského pohlaví. Opakované výzkumy však přinesly další varovný fakt. Od 65 % až do 82 % žijí v těch rodinách děti. Experti na domácí násilí tvrdí, že děti jsou zapomenutelnými oběťmi domácího násilí. Domácí násilí postihuje děti dvojitým způsobem:

- a) přímá viktimizace = Jsou to situace, kdy agresor napadá partnera i dítě (typické jsou situace, kdy dítě chrání svou matku)
- b) nepřímá viktimizace = Dítě zde není vlastním terčem, ale ocitá se v roli svědka.

Vysoké procento přítomnosti dětí v rodinách postižených domácím násilím je silným argumentem pro urychlené změny přístupu státu k domácímu násilí.

➤ ***Prevence a intervence domácího násilí***

Hlavním cílem prevence a intervence není primárně stíhat a potrestat pachatele, ale poctivý úmysl pomoci partnerskému vztahu stopnout násilí vhodným zásahem z vnějšku. Oběti domácího násilí nevolají po tvrdé represí, naopak jejich hlavní potřebou je žít slušný lidský život v partnerském svazku a bez násilí. Prevence a intervence garantovaná státem by měla začít u tří uzlových bodů, kterými jsou: informovanost, ochrana oběti a konfrontace pachatele s oficiální reakcí.

➤ ***Informovanost***

Informovanost veřejnosti o domácím násilí se v posledním roce výrazně zvýšila. Téma domácího násilí je objevuje v médiích, zejména na to poukazují různá občanská sdružení. Významný posun znamená také vznik nonstop linky pro oběti domácího násilí provozované od roku 2001 Bílým kruhem bezpečí. Značné mezery však zůstávají v informovanosti odborníků. Mnozí lékaři, učitelé, ale i policisté a sociální pracovníci jsou při kontaktu s oběťmi domácího násilí nejistí, nedovedou

jim poskytnout základní informace ani poradit. Přitom právě lékaři, sociální pracovníci a policisté jsou vstupní branou, kterou se domácí násilí dostává ze soukromí na veřejnost.

➤ ***Ochrana obětí***

Před čtyřmi roky stélo Rakousko tam, kde je dnes Česká republika. Hledalo strategii pro řešení případů domácího násilí. Nakonec Rakousko došlo k názoru, že stát musí zaujmout vyhraněnou pozici proti násilí, a tudíž ve prospěch ohrožené oběti. Povinnost chránit oběť před fyzickým útokem přešla v plném rozsahu na policii. Další formy ochrany a podpory oběti, například poskytování informací v právní a sociální oblasti, zajišťují navazující instituce financované státem a provozované ve své činnosti s nestátní sférou.

➤ ***Konfrontace pachatele s oficiální reakcí***

Strategie intervence směřující k pachateli je založena na myšlence netolerování domácího násilí. Agresor musí rychle pocítit, že jeho chování je nežádoucí a nebude tolerováno. Princip netolerance vychází z toho, že agresor nese plnou zodpovědnost za domácí násilí. Násilí vůči blízké osobě je totiž nepřipustné a neomluvitelné za jakýchkoli okolností. Převzetí zodpovědnosti za své agresivní chování je pak příznivým signálem pro nápravu agresora.

➤ ***Přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích***

Tato studie vznikla z podnětu skupiny, která se scházela za účasti představitelů ministerstva práce a sociálních věcí, ministerstva vnitra, Úřadu zmocněnce vlády České republiky pro lidská práva, společnosti Philip Morris ČR v Bílém kruhu bezpečí v roce 2001. Při úvahách o adekvátní reakci na násilí v rodině se pracovní skupina shodla na tom, že by zájem rodiny měl převažovat nad zájmem potrestání pachatele.⁸

5. Základní zásady pro úkony a zákroky policisty při uplatňování institutu vykázaní

➤ Úkolem Policie České republiky v případě oznámení útoku je nejen šetření v rámci přestupkového nebo trestního řízení, ale zejména ochrana ohrožené osoby. Policista

⁸ BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ, *Domácí násilí*. vyd. Nadace Opec Society Fund Praha 2002. 4-8 s.

se musí tudíž nejvíce soustředit na ochranu a pomoc ohrožené osobě a na zastavení dalšího nebezpečného útoku.

- Vykázání má charakter netrestního charakteru, které je preventivní reakcí na nebezpečné chování násilné osoby z hlediska rizika hrozby budoucích útoků. Nutno podotknout, že nenahrazuje sankci za chování násilné osoby.
- Vykázání je možno provést i bez souhlasu ohrožené osoby.
- Při vykázání se upřednostňuje právo na ochranu života, zdraví, svobody a lidské důstojnosti před právem vlastnickým a právem na nedotknutelnost obydlí.⁹
- Policista je povinen jednat s násilnou osobou i ohroženou osobou tak, aby jim v souvislosti s policejním zákrokem nevznikla bezdůvodná újma a byla zachována přiměřenost zásahu do ústavně zaručených práv a svobod.¹⁰

6. Obecná pravidla postupu policisty po oznámení incidentu

Povinností každého policisty je přijmout oznámení o incidentu, vyhodnotit hrozbu nebezpečného útoku a hrozbu zvlášť závažného útoku, zajistit provedení všech nezbytných úkonů a získat k incidentu všechny potřebné informace za účelem zjištění, zda u daných osob byl v minulosti řešen incident či vykázání, zda ohrožená osoba nebo násilná osoba nejsou držiteli střelných zbraní či pachateli násilné trestné činnosti. Zjištěné informace předá policista přijímající oznámení neprodleně policistům vyslaným na místo incidentu. V případech, kdy je to možné, policista kontaktuje oznamovatele za účelem získání aktuálních informací o situaci na místě incidentu.

Když je oznamovatelem přímo ohrožená osoba nebo jiná osoba, která žije ve společné domácnosti s ohroženou nebo násilnou osobou, policista si od ni vyžádá souhlas ke vstupu do společného obydlí. Pokud nebude dán souhlas podle zákona číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů / dále jen zákon o Policii ČR / odstavce 3, policista posoudí možnost užití oprávnění podle právních předpisů např. „ vstup do obydlí “ s odkazem k aplikaci ustanovení § 83c zákona číslo 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů / dále jen trestní řád/. Nebude-li možné učinit objektivní závěr o ohrožení, policista kontaktuje z místa incidentu operační středisko policie, které se pokusí navázat kontakt

⁹ ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ze dne 22. prosince 2008, číslo 200/2008 Sb.

¹⁰ VANGELI, B., *Zákon o Policii České republiky*, vyd. Praha: C. H. Beck 2009 / viz. komentář ustanovení § 11 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR /

s ohroženou osobou. Z důvodů ukončení dalšího napadení ohrožené osoby ze strany násilné osoby, k zamezení ovlivňování výpovědi ohrožené osoby násilnou osobu a k uklidnění situace na místě incidentu policista zajistí oddělení násilné a ohrožené osoby co do viditelnosti a slyšitelnosti.

Dále musí policista zjistit, zda ve společném obydlí žijí nezletilé osoby, kde se zrovna nacházejí, v jakém jsou stavu a zda byly přímo dotčeny násilným jednáním. Policista musí vždy dbát na to, aby nezletilé osoby byly odděleny od násilné osoby. V případě, kdy došlo k poranění, policista musí zajistit odbornou pomoc. Policista musí zjistit totožnost násilné a ohrožené osoby, nezúčastněných osob, oznamovatele incidentu a svědků a vyzve je k podání vysvětlení. Osoby podávají vysvětlení odděleně. Účelem komunikace je kladením vhodných otázek rozpoznat, nakolik jsou naplněny typické znaky domácího násilí, vyhodnotit hrozbu nebezpečného útoku a hrozbu zvláště závažného útoku a zjistit další skutečnosti z hlediska jeho závažnosti či hrozících rizik. Když v průběhu podání vysvětlení policista zjistí, že násilná osoba setrvává v obydlí ohrožené osoby neoprávněně, vyzve násilnou osobu, aby obydlí opustila. Zároveň ale musí násilnou osobu poučit, že neoprávněným setrváním v obydlí ohrožené osoby se může dopustit trestného činu podle ustanovení § 179 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákona / dále jen trestní zákon/.¹¹

7. Postup při vyhodnocování hrozby nebezpečného útoku a zvláště závažného útoku a přítomnosti typických znaků domácího násilí.

Policista při vyhodnocování hrozby nebezpečného útoku zvažuje zejména:

- předcházející útoky, intenzitu i počet
- míru agrese násilné osoby tj. jak fyzické, tak slovní útoky proti ohrožené osobě za přítomnosti policistů, vyhrožování fyzickou újmou.
- stav ovlivnění alkoholem nebo jinými návykovými látkami a samotný vztah násilné osoby k alkoholu nebo jiným návykovým látkám
- i tendence používat zbraně

¹¹ Odborná sdělení ze dne 12. září 2009 - aplikační sféra - / místně a věcně příslušný policejní orgán KŘP SKPV Středočeského kraje /

- držení střelné zbraně násilnou osobou a pravděpodobnost jejího budoucího použití vůči ohrožené osobě

Když se vyhodnocuje zvlášť závažný útok, policista zvažuje zejména:

- izolaci ohrožené osoby
- znemožňování uspokojování základních potřeb (například kontrola ohrožené osoby v intimních situacích)
- ničení, špinění oblečení a rozbíjení předmětů ve vlastnictví ohrožené osoby s cílem ji ponížit
- schválnost

Při vyhodnocování, zda jsou přítomny typické znaky domácího násilí, policista použije při komunikaci s násilnou a ohroženou osobou příslušnou část úředního záznamu o incidentu se znaky domácího násilí. Viz přílohy XIV.

8. Institut vykázání

Policista může násilnou osobu vykázat, pokud je splněna zákonná podmínka hrozby nebezpečného útoku anebo hrozby zvlášť závažného útoku a incident vykazuje typické znaky domácího násilí nebo pokud incident vykazuje jen některé typické znaky domácího násilí. Policista může násilnou osobu např. umístit do záchytné stanice, pokud je pod vlivem alkoholu nebo návykové látky. Může ji zajistit na dobu nejdéle 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody nebo ji zadržet podle ustanovení § 76 trestního řádu.

Při vykázání je policista povinen zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. Nemusí tuto povinnost ale splnit, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení podle ustanovení § 47 odstavce 2, zákona o Policii ČR zejména pak v případě, pokud by v souvislosti se zajišťováním přítomnosti nezúčastněné osoby hrozila eskalace konfliktu nebo pokud by zajišťování přítomnosti nezúčastněné osoby bylo spojeno s nepřiměřenou čekací dobou. Policista o zajištění osoby požádá dozorčí službu, pokud spolupráce s dozorčí službou není možná (například plnění jiných neodkladných úkolů dozorčí služby), může policista požádat o pomoc operační středisko policie. Nezúčastněnou osobou nemůže být jiný policista. Vykázání je policista povinen oznámit ústně násilné a ohrožené osobě, přitom je musí poučit o jejich právech a povinnostech, předá jim přitom vyhotovení potvrzení o vykázání (viz příloha V.). Potvrzení se předá ohrožené osobě a vykázané osobě proti podpisu a jeden výtisk se založí do

spisu. Když osoba odmítne podpisem stvrdit převzetí potvrzení o vykázaní či poučení nebo je odmítne převzít, policista to poznamená v potvrzení o vykázaní. Policista vyzve osobu, aby odevzdala všechny klíče od společného obydlí, které vlastní, a současně poučí o následních neuposlechnutí výzvy k vydání klíčů. Vykázání trvá 10 dnů, přičemž desetidenní lhůta začíná běžet dnem následujícím po dni, v němž došlo k vykázaní, a končí ve 24:00 hodin desátého dne. Policista musí jasně vymezit prostor, na který se vykázaní vztahuje. Před vykázaním se musí policista vykázanou osobu poučit o tom, že využívá zákonného oprávnění vykázat ji ze společného obydlí a jeho bezprostředního okolí, že z vykázaní pro ni plynou práva a povinnosti a že vykázaní bude trvat 10 dnů. Vykázaná osoba nemusí s vykázaním souhlasit, a tak může na místě podat námitky proti vykázaní. Policista osobu poučí, že námitky může podat i písemně, a to do tří dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázaní u vedoucího na místě příslušného územního odboru vnější služby. Podání námitek nemá odkladný účinek. Námitky na místě policista poznamená do potvrzení o vykázaní a bezodkladně o nich informuje:

- a) v době trvání služby vedoucího odboru vnější služby cestou příslušné dozorcí služby nebo příslušného přímého nadřízeného
- b) v době mimo službu vedoucího odboru vnější služby nebo zastupujícího tzv. „dosahového“ funkcionáře cestou příslušného operačního střediska, který bude námitky posuzovat. Vedoucí odboru se k námitkám vyjádří bez zbytečného odkladu do 3 dnů. Když není vykázaná osoba v době vykázaní ve společném obydlí, policista učiní opatření, aby mohl dané osobě sdělit, že je vykázána. Například požádá ohroženou nebo další osobu o telefonní kontakt, adresu zaměstnání vykázané osoby atd. V případě, že se vykázaná osoba dozví, že je vykázaná od jiné osoby, než je policista, má právo si tuto informaci ověřit na lince tísňového volání 158. Než vykázaná osoba opustí prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní, může si z tohoto prostoru vzít věci osobní povahy, osobní cennosti a osobní doklady. Poté musí tento prostor neprodleně opustit. Věci osobní povahy mohou být:
 - a) hygienické potřeby (zubní kartáček)
 - b) běžné oděvní součásti
 - c) léky a zdravotní pomůcky
 - d) mobilní telefon

Může se stát, že vykázaná osoba odmítne prostor opustit, v tomto případě je policista oprávněn použít, po předchozí výzvě, všech oprávnění a zákonných prostředků za účelem prosazení vykázaní (podle ustanovení § 26 a 53 zákona o Policii ČR)¹²

Povinnost vykázané osoby:

- zákaz vstupu do vymezeného prostoru
- zákaz navazování styku nebo kontaktu s ohroženou osobou
- odevzdat na místě všechny klíče od společného obydlí, které drží

Právo vykázané osoby:

- vzít si věci osobní potřeby, osobní cennosti a osobní doklady před odchodem
- vzít si věci nezbytné pro podnikání nebo výkon povolání, pouze jedenkrát v průběhu desetidenního vykázaní a jen v přítomnosti policisty
- být policistou poučen o právech a povinnostech, o možnostech dalšího ubytování
- sdělit adresu pro doručování
- ověřit vykázaní na tísňové lince 158
- vyzvednout si kopii úředního záznamu o vykázaní¹³

8.1. Postup při vykázaní ve zvláštních případech

Někdy se může stát, že vykázaná osoba má ve společném obydlí sídlo svého podnikání, je možné tedy vykázaním postihnout jen ten prostor, který slouží k bydlení, za podmínky, že tento prostor lze oddělit od prostoru určeného pro podnikání násilné osoby. Když oddělení obydlí a práce nelze provést, vykáže policista osobu i z míst, která využívá ke svému podnikání. Pokud je vykázaní spojeno s ohrožením provozu objektu nebo znemožněním výkonu zaměstnání vykázané osoby, postupuje policista podle ustanovení § 47 odst. 1, zákona o Policii ČR.

„Územní rozsah prostoru, na který se vykázaní vztahuje, určí policista podle míry požadavku účinné preventivní ochrany osoby ohrožené útokem. Je-li v důsledku vykázaní ohrožen provoz objektu nebo znemožněn výkon zaměstnání vykázané

¹² ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ze dne 22. prosince 2008, číslo 200/2008

¹³ Bílý kruh bezpečí [online]. 2009, posední verze 1. ledna 2009 [cit. 7. ledna 2009].

Dostupné na WWW. <http://bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=506>

osoby, policista o této skutečnosti bezodkladně vyrozumí provozovatele objektu nebo zaměstnavatele vykázané osoby za účelem přijetí potřebných opatření“

V případě, že dojde k násilnému jednání mimo společné obydlí, například na chatě, a i přes to jsou splněny podmínky vykázaní, policista vykáže násilnou osobu ze společného obydlí, a nikoliv z prostoru, ve kterém tyto osoby pobývají pouze přechodně. Je-li násilnou osobou mladistvý nebo osoba mladší 15 let a je příkaz na vykázaní, policista ji vykáže jen v případě, že bezpečnost ohrožené osoby nelze zajistit jinak. Je povinen hned vyrozumět orgán sociálně-právní ochrany dětí, za účelem možného umístění mladistvého nebo osoby mladší 15 let do diagnostického ústavu. Když je ohroženou osobou stará, nemohoucí nebo nemocná osoba, která je odkázána na péči či pomoc vykázané osoby, a nemůže ji péči poskytnout jiná vhodná osoba, je policista povinen uvědomit příslušný odbor sociální péče obecního nebo městského úřadu. Nelze-li v nočních hodinách zajistit péči či pomoc ohrožené osobě jinak, policista zajistí převoz ohrožené osoby do zdravotnického zařízení a uvědomí o tom příslušný odbor sociální péče obecního nebo městského úřadu.

8.2. Činnost policisty po vykázaní

Po vykázaní policista umožní vykázané osobě vzít si osobní věci, vyžádá si telefonní číslo od vykázané i ohrožené osoby, předá ohrožené osobě informace o institucích, které poskytují pomoc obětem domácího násilí, včetně příslušného intervenčního centra § 60a zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., a to se udělá i v případě, že k vykázaní nedošlo. Za vyhotovení seznamu institucí v místě bydliště a nejbližším okolí, kontakty na instituce, je odpovědný nadřízený služební funkcionář s personální pravomocí. Neprodleně zabezpečí zaevidování vykázaní do informačního systému ETR.

8.3. Další povinnosti policisty v souvislosti s vykázaním

Policista, který provedl vykázaní, uloží klíče převzaté od vykázané osoby na místě určeném nadřízeným služebním funkcionářem. Klíče se ukládají v zabezpečené obálce označené příslušným číslem jednacím. Když uplyne lhůta 10 dnů, klíče se vrátí vykázané osobě oproti podpisu v potvrzení o vykázaní. Před tím se však musí telefonicky ověřit, zda ohrožená osoba v průběhu 10 denní lhůty pro

vykázání podala u příslušného soudu návrh na vydání předběžného opatření a jak soud o případném návrhu rozhodl. Když policista zjistí, že soud vyhověl, klíče se vykázané osobě nevydají, ale zašlou se tomuto soudu. Pokud soud ještě nerozhodl, klíče se vykázané osobě také nevydají a do rozhodnutí soudu se ponechají na místě určeném nadřízeným služebním funkcionářem. Pokud k vykázání došlo, policista zajistí zaslání kopie úředního záznamu o vykázání do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí.¹⁴

9. Postup policie při řešení případů domácího násilí

Jak by policie v případech domácího násilí měla jednat a jakými právními prostředky k jednání vůbec disponuje, závisí na intenzitě, s níž k tomuto patologickému jevu dochází. Jednání pachatele totiž může naplnit znaky trestného činu, přestupku, nebo nedosahuje intenzity ani jednoho z nich.

Pokud se skutečně jedná o tak málo závažný případ, že není možné jeho kvalifikování ani jako přestupku, policie pochopitelně situaci řešit nemůže a oběť je odkázána bránit se většinou prostředky soukromého práva, případně vyhledat psychologickou pomoc.

Méně závazná jednání v rámci domácího násilí však často mohou naplňovat znaky přestupku ve smyslu zákona o přestupcích. Jedná se většinou o přestupky proti občanskému soužití a proti majetku. Policie může přestupky projednávat v tzv. blokovém řízení ve smyslu ustanovení § 84 odst.1 zákona č.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů /dále jen přestupkového zákona/, které však v případech domácího násilí téměř nepřichází do úvahy, protože zde se většinou jedná o návrhový přestupek, který uložením blokové pokuty řešit nelze. Policie tak bude spíš hrát roli při odhalování přestupku, které pak oznámí příslušnému správnímu orgánu společně s možnými důkazními prostředky. Před tímto oznámením však policie učiní potřebná šetření ke zjištění pachatele a zajištění důkazů nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem.

Bohužel i v zákoně o přestupcích existuje obdoba ustanovení § 163 trestního řádu, a sice ustanovení § 68 cit. zákona stanoví, že přestupky podle ustanovení § 49 odstavce 1 a podle § 50 tedy ty, ke kterým dochází v rámci domácího násilí, spáchané mezi blízkými osobami, se projednávají pouze na návrh postižené osoby.

¹⁴ ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ze dne 22. prosince 2008, číslo 200/2008

Oběti tedy často návrh nepodají, a to ze stejného důvodu, jako nedají souhlas s trestním stíháním.¹⁵

10. Právní nástroje Policie ČR v případech domácího násilí

Policie ČR může, jakožto složka výkonné moci státu, svou činnost vykonávat pouze prostřednictvím oprávnění, které jí dávají zejména zákon o policii, trestní řád, dále potom zákon o přestupcích a zákon číslo 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi, ve znění pozdějších předpisů /dále jen zákon o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomániemi/.

- Podle ustanovení § 61 zákona o Policii ČR má policista oprávnění požadovat za stanovených podmínek vysvětlení od osob, které mají za tímto účelem povinnost se dostavit ve stanovený čas na stanovené místo. Povinnost podat vysvětlení však, z pohledu domácího násilí, bohužel neplatí v případech, kdy by osoba mohla sobě nebo osobě blízké způsobit nebezpečí postihu za trestný čin nebo přestupek.
- V situacích domácího násilí je policista rovněž oprávněn požadovat prokázání totožnosti podle § 63 zákona o Policii ČR.
- Ustanovení § 26 zákona o Policii ČR upravuje institut zajištění, který může být v závažnějších případech násilí v rodině vhodně využit. Toto omezení osobní svobody osoby může trvat nejvýše 24 hodin. V případech domácího násilí se bude jednat o následující důvody, svědčící pro zajištění: osoba agresora svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život anebo život nebo zdraví jiných osob nebo majetek, byla přistižena při jednání, které má znaky přestupku, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat, anebo bude mařit řádné objasnění věci, případně se pokusila o útěk při předvedení.
- Zajištěná osoba může být na policejní stanici umístěna do policejní cely. Na základě tohoto ustanovení může dojít k okamžitému zastavení páčání fyzického násilí na oběti. Je tomu tak ale jen na nezbytně nutnou dobu, jejíž stanovení může být problematické. Domácí násilí jako takové tak řešit nemůže, protože za tu dobu si oběť určitě nestihne rozmyslet svou situaci a podniknout potřebné kroky.

¹⁵ Srovnání SZCZEPANIKOVA, A., ZAKOVA, M., LANGHANSOVA, H., *Jak jednat v případě domácího násilí?*

Empirické materiály od PČR ÚO STČ kraje OHK SKPV Benešov

- Podle ustanovení § 35 zákona o Policii ČR disponuje policista rovněž oprávněním odebrat zbraň.
- Ustanovení § 40 zákona o Policii ČR dává policistům oprávnění vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek v případě, že je dána důvodná obava, že je ohrožen život či zdraví osoby, nebo hrozí větší škoda na majetku. Do tohoto prostoru je potom policista oprávněn vstoupit a provést potřebné služební zákroky nebo úkony k odvrácení bezprostředního nebezpečí.

Policisté se však často bojí v případech domácího násilí toto oprávnění využívat, protože se často stává, že situaci následně agresor i oběť popírají, a pokud se neprokáže, že k zákroku byl dán důvod, existuje tu možnost následného regresního vymáhání škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, ve znění pozdějších předpisů. /dále jen zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem/.

- Policista také může k překonání odporu agresora použít donucovací prostředky podle ustanovení § 53, v krajním případě služební zbraň podle ustanovení § 56. K tomu však může dojít pouze v těch nejzávažnějších případech, pokud agresor v přítomnosti policistů i přes jejich výzvu pokračuje ve svém násilném jednání nebo klade odpor při omezování osobní svobody.

Trestní řád upravuje trestní řízení a v jeho rámci postup policie při odhalování, prověřování a vyšetřování trestného činu.

Hlava IV. trestního řádu upravuje možnosti zajištění osob a věci. Nejcitelnějším zásahem do osobní svobody obviněného je bezpochyby jeho vzetí do vazby¹⁶ podle ustanovení § 67 a následně trestního řádu a jako takový je vázán na řadu podmínek. Délka trvání vazby je podle ustanovení § 71 závislá na spáchaném trestném činu, respektive délce hrozícího nepodmíněného trestu odnětí svobody.

Z toho plyne, že bude využívána jen u opravdu nejzávažnějších případů domácího násilí. O uvalení do vazby rozhoduje soudce na návrh státního zástupce.

¹⁶ Efektivita tohoto způsobu řešení situace ze strany policie ve srovnání s jinými možnostmi, které přicházejí do úvahy, jako je např. domluva nebo oddělení dvojice od sebe, byla zkoumána v Minneapolisu (tzv. Minneapolis Domestic Violence Experiment). Bylo zjištěno, že řešení situace zatčením pachatele se jeví účinnějším v krátkodobé perspektivě, avšak po uplynutí tří až šesti měsíců násilní partneři týrají manželky a družky stejně jako v těch případech, kdy bylo užito domluvy. Zatčení tak v případech domácího násilí „není očkováním, ale pouze aspirinem.“ Domácí násilí je proto třeba zkoumat v dynamické, a nikoli pouze statické perspektivě. (Tauchen, H. V., Witte, A. D. The Dynamics of Domestic Violence: Does Arrest Matter? Cambridge: 1994

Další možnost zajištění násilníka je, podle ustanovení § 76 trestního řádu, zadržení osoby podezřelé ze spáchání trestného činu. To je možné provést pouze tehdy, je-li dán některý z důvodů vazby, a využívá se tehdy, byl-li pachatel přistižen při trestném činu nebo bezprostředně poté. Zajištění může však trvat nejvýše 48 hodin. Do této doby musí být podán soudu návrh na uvalení do vazby nebo osoba musí být propuštěna. Soud má následně dalších 24 hodin na to, aby rozhodl o umístění do vazby nebo propuštění.

Dokazování trestných činů, ke kterým dochází v souvislosti s domácím násilím, je často velice obtížné. V trestním řádu je dokazování upraveno v jeho hlavě páté. Využit je možno zejména svědeckých výpovědí, znaleckých posudků a ohledání. Vzhledem k tomu, že k velké části případů domácího násilí dochází pod vlivem požití alkoholu násilnou osobou, může policista využít rovněž svého oprávnění podle ustanovení § 6 odst. 5 zákona o ochraně před alkoholismem a jinými toxikománii. Podle něj může vyzvat osobu, která ohrožuje život nebo zdraví sebe nebo jiných osob, majetek nebo veřejný pořádek, aby se podrobila vyšetření, je-li ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Pokud se prokáže, že ano, může být umístěna do protialkoholní stanice.

Přestupkové jednání mající znaky domácího násilí se dále objevují v § 50 odstavce 1. a zákona o přestupku a § 49 písmena a, c zákona o přestupcích:

„ Přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch, úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním“

Důležité je zde uvést § 215a trestního zákona, týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě:

1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společně obývaném bytě nebo domě, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

2) Odnětím svobody na dvě až osm let bude pachatel potrestán

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvláště surovým způsobem nebo na více osobách, nebo

c) pokračuje-li v páčání takového činu po delší dobu

10.1. Nová právní úprava o ochraně před domácím násilím

Dne 23. 11. 2004 byl Sněmovně předložen návrh zákona, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím. Tento návrh zákona byl schválen Poslaneckou sněmovnou ve třetím čtení dne 7. 12. 2005, dne 3. 1. 2006 postoupen Senátu, 26. 1. 2006 vrácen s pozměňovacími návrhy Poslanecké sněmovně, která dne 14. 3. 2006 setrvala na původním návrhu zákona, který podepsal prezident dne 31. 3. 2006. Zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů pod č. 135/2006 Sb. jako zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím s tím, že nabude účinnosti dnem 1. 1. 2007. Tento zákon pozměnil zákon o Policii České republiky č. 283/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle důvodové zprávy si návrh zákona klade za cíl řešit jev, který je obecně znám pod pojmem domácí násilí, a to prostřednictvím jasné vůle státu chránit ohroženou osobu a zamezit dalšímu jednání násilné osoby. Důvodová zpráva dále poukazuje na celostátní reprezentativní sociologický výzkum agentury STEM v roce 2001, který potvrdil hladinu výskytu domácího násilí v České republice. Přímou se tento druh násilí dotýká 16 % populace starší 15 let bez rozdílu pohlaví. Z dalšího výzkumu na území ČR se ukázalo, že 38 % žen se během svého života stalo obětí fyzického nebo psychického násilí ze strany svého partnera. Podle této důvodové zprávy je domácí násilí alarmujícím celospolečenským problémem.¹⁷

10.2. Aplikační exkurs / zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů /

Přestupky se projednávají z úřední povinnosti, pokud nejde o přestupky, které se projednávají jen na návrh (ustanovení § 68 odst. 1). Podkladem pro zahájení řízení o přestupku je oznámení státního orgánu, orgánu policie nebo obce, jakož i právnické osoby nebo občana o přestupku, poznatek z vlastní činnosti správního orgánu nebo postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Jestliže správní orgán věc neodloží ani neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu, zahájí řízení o přestupku bezodkladně, nejpozději do 60 dnů. Požádá-li o to oznamovatel, vyrozumí jej správní orgán do třiceti dnů od oznámení o učiněných opatřeních.

¹⁷*Jak jednat v případech domácího násilí?* – praktická doporučení pro příslušníky Policie ČR. vyd. Brno:Liga 2004, 24 s.

Přestupky spáchané mezi blízkými osobami, jakož i přestupky podle ustanovení § 49 odst. 1 a), přestupkového zákona se projednávají jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka. U přestupku, který lze projednat jen na návrh, lze návrh podat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. V návrhu musí být uvedeno, kdo je postiženou osobou, koho navrhovatel označuje za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán. Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec, a manžel, jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pociťovala jako újmu vlastní.¹⁸

§ 49 Přestupky proti občanskému soužití

(1) Přestupku se dopustí ten, kdo

- a) jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch,
- b) jinému z nedbalosti ublíží na zdraví,
- c) úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním,
- d) omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin,
- e) působí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho stav manželský nebo rodinný.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) lze uložit pokutu do 1000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) a c) pokutu do 3000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. d) a e) pokutu do 5000 Kč.¹⁹

¹⁸ HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B., *Přestupky a správní trestání*. vyd. Praha: Eurounion 2003. 25-31 s.

¹⁹ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., *Přestupkové právo*. 13. vyd. Praha : Linde 2006, 116-117 s.

10.3. Aplikační exkurz / zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů /

Poslání policie v obecném smyslu a není třeba blíže osvětlovat, ačkoliv může působit v různých státech a v různých časových úsecích pod rozličnými názvy nebo je jen pověřována určitými specifickými úkoly „policejní práce“, jako je tomu například v případě naší obecní policie. Již zákon o obcích umožnil občanům a městům, v rámci jejich samostatné a přenesené působnosti, zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Tímto zákonem bylo dáno obecnímu zastupitelstvu oprávnění ke zřízení obecní policie. Díky přestupkovému zákonu mohou strážníci projednávat následující:

- přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániami
- přestupky proti veřejnému pořádku
- obecně charakterizuje další přestupky proti veřejnému pořádku
- přestupky proti občanskému soužití
- přestupky proti majetku
- přestupky proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu

Přestupky proti občanskému soužití - ustanovení § 49 odst. 1 c) přestupkového zákona – úmyslné narušování občanského soužití, kdy někdo vyhrožuje újmou na zdraví, drobně ublíží na zdraví, nepravdivě obviní z přestupku či toto soužití naruší schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. (drobným úmyslným ublížením na zdraví se zpravidla rozumí takové ublížení, které si vyžádá léčení do sedmi dnů tzv. pracovní neschopnost.²⁰

10.4. Předběžné opatření

Co se týká samotného řízení o jakékoli občanskoprávní otázce související s domácím násilím, existuje zde, dle mého názoru, velice nadějný, v praxi však soudy většinou odmítaný institut předběžného opatření. Pokud totiž oběť podá žalobu, může čekat minimálně několik měsíců. Podle ustanovení § 76 odstavce 1, OSŘ může soud předběžným opatřením účastníku uložit zejména aby:

- platil výživné v nezbytné míře
- odevzdal dítě do péče druhého z rodičů nebo do péče toho, koho označil soud
- nenakládat s určitými věcmi nebo právy

²⁰ MACEK, P., *Obecní policie*. vyd. Praha : Eurounion, 1995, 32-44 s.

- něco vykonal, něčeho se zdržel nebo něco snášel

V případě domácího násilí může být toto ustanovení využito dvěma způsoby:

- a) žena může žádat zdržení se týrání, vyhrožování, obtěžování či přibližování ve smyslu ustanovení § 76, odstavce 1, písmena f, OSŘ, k zabránění násilného chování jako takového.
- b) žena může žádat zákaz přístupu do bytu agresora či vyklizení bytu agresorem ve smyslu ustanovení § 76, odstavce 1, písmena f, OSŘ, což může ve výsledku rovněž znamenat zastavení násilného chování.

Pro oběť však může být značně problematické poskytnout důkazy pro všechna svá tvrzení.

Je třeba rovněž brát v úvahu skutečnost, že i když je předběžné opatření v poměrně krátké době vydáno, má druhá strana možnost odvolání, čehož také v praxi téměř výhradně vždy využívá, a řešení celé záležitosti se tím protahuje. Možná by se tento problém dal vyřešit tak, že by bylo v zákoně stanoveno, že odvolání proti předběžnému opatření v těchto případech nemá vliv na vykonatelnost tohoto opatření. V zákoně by měla být rovněž stanovena lhůta, v níž má soud povinnost o odvolání rozhodnout, a tato lhůta by měla být, stejně jako u vydání samotného předběžného opatření, relativně krátká, nejlépe rovněž sedmidenní.

Cílem vydaného předběžného opatření v otázce bydlení by mělo být, aby v bytě či domě zůstala navrhovatelka, většinou s dětmi, a byt opouštěl agresor. Zákaz vstupu do bytu neomezuje osobní svobodu agresora, pouze na přechodnou dobu omezuje jeho právo byt užívat. Bohužel v současné společnosti převládá přesvědčení, že ochrana institutu vlastnictví je důležitější než právo na život, zdraví a osobní bezpečnost. Proto se v otázkách bydlení tento institut příliš neujal a je to v drtivé většině případů oběť, která musí i s dětmi opustit společný byt a nastěhovat se k příbuzným nebo do azylového domu, kde žije ve stísněných podmínkách, zatímco násilník zůstává sám v původním bytě. Obecné povědomí nedotknutelnosti obydlí a vlastnictví totiž představuje větší hodnoty než právo na život, zdraví, nedotknutelnost osoby a osobní svobody.²¹

²¹ VOŇKOVÁ, J., HUŇKOVÁ, M., *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen*. vyd. Praha : proFem 2004. 111s.

Kde se však přece jen předběžná opatření občas objevují, je oblast zatímní úpravy poměrů dětí v řízení opatrovnickém. Lze ho využít v případech, kdy otec odmítá matce odevzdat dítě do péče, domáhá se kontaktu s dětmi v situaci, kdy od něj byla žena nucena odejít do azylového domu společně s dětmi, odmítá dobrovolně plnit vyživovací povinnost. Soudy se však bohužel předběžným opatřením brání. Zde je možné zmínit případ:

Okresním soudem v Břeclavi byl zamítnut návrh matky X na vydání předběžného opatření, na základě kterého by byla nezletilá A. V. do doby pravomocného rozhodnutí soudu o její výchově a výživě svěřena do výchovy matky a otci stanovena povinnost přispívat na její výživu částkou 2.000,- Kč měsíčně a zároveň mu bylo zakázáno se s nezletilou stýkat.

Jednalo se o případ, kdy matka byla nucena společně s nezletilou opustit společnou domácnost a uchýlit se do azylového domu. Otec ji totiž hrubě fyzicky napadal, a to i v době jejího rizikového těhotenství, tak, že musela několikrát vyhledat lékařské ošetření.

Výživné bylo po otci vyžadováno z toho důvodu, že matka pobírala pouze rodičovský příspěvek a ze společné domácnosti odešla pouze se svými a nezletilé základními věcmi, takže musela většinu osobních věcí dokoupit.

Soud v odůvodnění usnesení nicméně konstatoval, že „ matka neosvědčila naléhavou potřebu úpravy“ a „vzhledem k tomu, že v současné době je i s dítětem v azylovém domě s utajenou adresou, dítě tedy není bezprostředně ohroženo a není nutný bezodkladný zásah soudu... Zprávy doložené matkou, které svědčí o tom, že byla opakovaně ošetřena po úrazech, a dokonce ani zprávu z roku 2001, která osvědčuje, že matka nahlásila Policii ČR, že byla otcem napadena, neosvědčuje důvod pro mimořádnou formu rozhodnutí.“

S trochou nadsázky je bohužel možné říci, že toto rozhodnutí jako by bylo psáno podle určitého vzoru, který již soudy mají pro tyto případy nachystaný a který rovněž v hojné míře používají. Pochopit, proč tomu tak je, musí činit rozumně uvažujícímu člověku značné potíže. Vždyť v jakých případech můžeme spatřovat naléhavou potřebu úpravy vztahů než v situacích, kdy je matka s dítětem nucena ze strachu o život svůj a často i svých dětí utéct od partnera a má pouze minimální finanční prostředky?

11. Činnost organizace spojených národů

Na půdě OSN je třeba zmínit jednak tzv. všeobecné instrumenty, zabývající se ochranou všech základních lidských práv a svobod, a jednak instrumenty zaměřené přímo na ochranu žen. Mezi první patří nepochybně Všeobecná deklarace lidských práv (Universal Declaration on Human Rights, 1948), dokument, který sice není právně závazný, těší se však mimořádně, zejména morální, vážnosti. Je tomu tak proto, že až do roku 1976, kdy vstoupily v platnost dvě níže zmíněné základní lidskoprávní úmluvy, se jednalo o jediný dokument týkající se lidských práv. Deklarace byla rovněž přijata Valným shromážděním OSN dne 10. 12. 1948 téměř jednomyslně, což jí dává značnou legitimitu. V současnosti se někteří autoři dokonce domnívají, že je právně závazná z toho titulu, že je součástí mezinárodního zvykového práva.

Česká republika je smluvní stranou Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech.

Páchání násilí na ženách může být porušením mnohých základních práv a svobod žen stanovených v těchto úmluvách. Jedná se např. o právo na život, právo nebýt podroben mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, právo na svobodu a osobní bezpečnost, rovnost před zákonem diskriminace.²²

12. Intervenční centrum Středočeského kraje

Intervenční centrum Středočeského kraje má lokalizovanou subjektivitu v Rakovníku, což dle mého názoru pro občany z Vlašimi není zcela ideální. V roce 2007 bylo celkem v evidenci v IC Rakovník vedeno 266 případů, z toho 79 případů vykázání nebo zákazu vstupu.

Věk ohrožených osob, které byli kontaktováni IC – v evidenci pouze u vykázání/zákazu vstupu:

Do 20 let	21 – 30 let	31 – 40 let	41 – 50 let	Nad 50 let
3	12	31	19	15

Pohlaví ohrožené osoby v rámci vykázání/zákazu vstupu:

žena	77
muž	5

²² Tuto otázku blíže rozvádí LAUTERPACHT, H., International Law and Human Rights. In STEINER, H., Alston, P. International Human Rights in Context, 2 vyd. Oxford University Press, 152 s

Vztah mezi OO a NO – v rámci vykázaní/zákazu vstupu:

manželé	rozvedení manželé	druh/družka	potomci/senioři	sourozenci	jiný vztah
44	7	19	6	1	4

Počet nezletilých dětí přítomných incidentu – v rámci vykázaní/zákazu vstupu:

- 87 nezletilých dětí

Vykázání/zákaz vstupu:

Vykázání	44
Zákaz vstupu	20
Duplicita	15
Celkem	79

Počet případů vykázaní/zákazu vstupu v jednotlivých měsících roku 2007:

Měsíc	Počet vykázaní/zákazu vstupu
Leden	7
Únor	15
Březen	5
Duben	4
Květen	6
Červen	7
Červenec	3
Srpen	3
Září	5
Říjen	5
Listopad	11
Prosinec	9

Vývoj agresivity:

Leden 2007	z celkem 18 evidovaných případů 8 zranění	44,5%
Únor 2007	z celkem 28 evidovaných případů 7 zranění	25%
Březen 2007	z celkem 20 evidovaných případů 5 zranění	25%
Duben 2007	z celkem 16 evidovaných případů 7 zranění	43,8%
Květen 2007	z celkem 20 evidovaných případů 13 zranění	65%
Červen 2007	z celkem 19 evidovaných případů 12 zranění	63%
Červenec 2007	z celkem 22 evidovaných případů 13 zranění	59,1%
Srpen 2007	z celkem 30 evidovaných případů 13 zranění	43,3%
Září 2007	z celkem 13 evidovaných případů 3 zranění	23,1%
Říjen 2007	z celkem 18 evidovaných případů 6 zranění	33,3%
Listopad 2007	z celkem 30 evidovaných případů 16 zranění	53,3%

Domácí násilí páchané pod vlivem omamných látek (podle záznamů PČR)

Bez vlivu	Alkohol	Drogy
141	119	6

Přehled kontaktů v roce 2007²³

Telefonické kontakty	Osobní kontakty	Písenné kontakty	Jednání s PČR	Jednání s OSPOD	Jiné
1077	130	221	222	75	334

13. Příběh oběti domácího násilí

„Přes víkend jsem sbalila svůj dosavadní život do dvou kufrů a spolu se dvěma malými dětmi jsem odešla. Konečně jsem se rozhodla. Za zády jsem nechala rodiče, dům, práci, přátele, především jsem za sebou zanechala mého exmanžela, otce našich dětí, který se za dobu našeho soužití proměnil v nebezpečné monstrum.

...manžel určil pravidla, rozdělil úkoly a vládl pevnou rukou despotického diktátora. Stala jsem se služkou a rohožkou, a neměla jsem tušení jak a proč. Po večerech byl z našich oken slyšet jeho křik. Sousedům přes ulici bylo trapně. Já se šíleně styděla a neříkala nikomu nic. Společným znakem těchto epizod bylo, že jsem nechápala, odkud se vzaly, co bylo příčinou, co jsem udělala špatně. Měli jsme přece být šťastni. Byli jsme mladí, zdraví, měli jsme nádherné děti, práci a střechu nad hlavou.

Nebojovala jsem. Snažila jsem se být lepší, chtěla jsem vyhovět. Netušila jsem, že jen dělám místo natékajícímu egu, které posléze dorostlo takových rozměrů, že se vedle něj nedalo dýchat. Výsledkem byl vždy další útok, který přišel o něco rychleji než ten minulý a s o něco větší intenzitou. Říkala jsem si, že vydržím všechno, jen aby děti měly úplnou rodinu. Rozvod mi připadal jako sprosté slovo. A pak se mi to všechno vrátilo jako bumerang – v našich dětech. Jak dorůstaly, začalo je víc a víc ovlivňovat, co se dělo kolem nich...

Mnoho lidí si dodnes myslí, že moje řešení bylo přespříliš radikální. Já ne. Měla jsem za sebou téměř deset let domácího násilí všech možných podob a forem. Měla jsem za sebou dlouhou cestu od naivní osmnáctileté nevěsty k dospělé ženě a mámě, která se učí znát a respektovat sama sebe. Odešla jsem daleko od něho. Všechny další starosti stály

²³ Empirické materiály / Intervenční centrum se sídlem v Rakovníku /

za to. Vidět, jak jsou děti bezstarostné, jak usínají bez strachu a jak mají zase jenom dětské problémy, bylo pro mě tou největší odměnou. Uvědomila jsem si, že jsem dokázala to, co mnoho žen přede mnou dokázat nemohlo. Dostat sebe a děti do bezpečí dřív, než bylo pozdě“.²⁴

14. Domácí násilí na Benešovsku

V roce 2007 došlo na Benešovsku k těmto dvěma případům:

- **Týrání svěřené osoby** – skončeno 30 . 11. 2007
 - odloženo usnesením podle § 159a) odst. 1 TŘ
 - „ Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak“.

- **Týrání osoby ve společné domácnosti** – skončeno 29. 12. 2007
 - odevzdáno do přestupkové komise MěÚ podle § 159a) odst. 1, písm. a, b TŘ
 - „ Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména
 - a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo
 - b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

V roce 2008 došlo na Benešovsku k těmto devíti případům:

- **Týrání osoby ve společném bytě** – skončeno 14. 01 2008
 - odloženo usnesením podle § 159a) odst. 2 TŘ s odkazem na § 11, odst. 1 TŘ § 159a, odst. 2 TŘ
 - „ Státní zástupce nebo policejní orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřípustné podle § 11, odst. 1“.
 - § 11, odst. 1 TŘ
 - „ Trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno
 - a) nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii,

²⁴ Brožura: *Nejdříve jde o lidskou důstojnost, pak o zdraví a nakonec o život*

- b) *je-li trestní stíhání promlčeno,*
- c) *jde-li o osobu, která je vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10), nebo o osobu, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu, jestliže takový souhlas nebyl oprávněným orgánem dán,*
- d) *jde-li o osobu, která pro nedostatek věku není trestně odpovědná,*
- e) *proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,*
- f) *proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,*
- g) *proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,*
- h) *proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o postoupení věci s podezřením, že skutek je přestupkem, jiným správním deliktem nebo kárným proviněním, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,*
- i) *je-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět, nebo*
- j) *stanoví-li tak, vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána“.*

➤ **Týrání svěřené osoby** – skončeno 17. 01. 2008

- skončeno návrhem na podání obžaloby podle § 166, odst. 3 TR

„ Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309“.

➤ **Týrání osoby** – skončeno 12. 03. 2008

- skončeno návrhem na podání obžaloby podle § 166, odst. 3 TR

„ Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309“.

➤ **Fyzické napadení** – skončeno 19. 03. 2008

- odloženo usnesením podle § 159a, odst. 1 TŘ
„Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak“.

➤ **Týrání osoby** – skončeno 25. 04. 2008

- odevzdáno do přestupkové komise podle § 159a, odst. 1, písm. a, b TŘ
„Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

a) *odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo*

b) *odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.*

➤ **Týrání osoby ve společném domě** – skončeno 13. 06. 2008

- odevzdání do komise ke kázeňskému nebo kárnému projednání podle § 159a, odst. 1, písm. b TŘ

„Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

c) *odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání“.*

➤ **Vyhrožování** – skončeno 15. 06. 2008

- skončeno návrhem na podání obžaloby podle § 166, odst. 3 TŘ

„Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309“.

➤ **Týrání svěřené osoby** – skončeno 8. 10. 2008

- odloženo usnesením, podle § 159a, odst. 1 TŘ

„Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak“.

➤ **Týrání svěřené osoby** – skončeno 24. 11. 2008

- odloženo usnesením, podle § 159a, odst. 1 TŘ

„ Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak“.

V roce 2009 došlo na Benešovsku k těmto třem případům:

➤ **Týrání nezletilého** – skončeno 07. 01. 2009

- skončeno návrhem na podání obžaloby podle § 166, odst. 3 TŘ

„ Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309“.

➤ **Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě** – skončeno 12. 04. 2009

- ukončeno návrhem na podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307 TŘ

„ (1) V řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, může se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže

a) obviněný se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, anebo učinil jiná opatření k její náhradě, a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) V rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až dva roky. Zkušební doba počíná právní mocí tohoto rozhodnutí a podmíněným zastavením trestního stíhání.

(3) Obviněnému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody, se v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil.

(4) Obviněnému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená opatření a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(5) *Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání může obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Rozhodne-li o podmíněném zastavení trestního stíhání soud, má toto právo též státní zástupce“.*

➤ **Týrání osoby žijící ve společně obývaném domě** – skončeno 16. 05. 2009

- odevzdáno do přestupkové komise MěÚ podle § 159a, odst. 1, písm. a, b TR

„Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, nebo

b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

V současnosti jsou v řízení další dva případy - jeden na týrání osoby žijící ve společné domácnosti a druhý na týrání osoby žijící ve společném bytě a výtržnictví.²⁵

Na Vlašimsku byl v roce 2008 spáchán tento trestný čin:

Podle § 158, odst. 3 trestního řádu byly dne 23. 04. 2008 na základě oznámení od paní X. zahájeny úkony trestního řízení (viz přílohy) ve věci podezření ze spáchání trestného činu „**Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě**“ **dle § 215a/1.2b) trestního zákona**, neboť na podkladě zjištěných skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že

mohl být (kým):

panem Y. Vlašim, trvale bytem - , 258 01 Vlašim, nezaměstnaný

tím, že v době nejméně od června roku 2004 do současné doby, u ulici Tylova nezjištěné číslo popisné ve Vlašimi, a od ledna 2006 pak na adrese Vlašim, --, vždy pod vlivem alkoholu, opakovaně hrubě slovně napadá svou družku L., trvale bytem – Vlašim, zejména pak slovy „že je tlustá, že smrdí, že je stoletá bába, že je děvka a kurva“ a dále pak ji fyzicky napadá tím způsobem, že ji chytí za vlasy nebo za paži,

²⁵ Komplettní spisová dokumentace PČR ÚO STČ kraje OHK SKPV Benešov, EMPIRICKÉ MATERIÁLY

strká do ní a cloumá s ní, kdy veškeré jeho útoky vyvrcholily dnešního dne 23. 04. 2008 v době kolem 13.05 hodin, kdy svou družku doma v bytě opět vulgárně urážel, následně ji tahal za vlasy a strkal do ní, přičemž ji vyhrožoval s nožem a paličkou na maso v ruce s tím, že ji ublíží, a kdy většině útoků a hádek byla přítomna dcera N. Poškozená však nikdy lékařské ošetření nevyhledala.

Výše uvedené skutečnosti byly zjištěny na základě trestního oznámení sepsaného s L., úředního záznamu sepsaného s P., úředního záznamu městské policie, provedeného šetření v místě bydliště a dalšího spisového materiálu.

Protože zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že by mohl být spáchán trestný čin, byly k prověření a objasnění všech okolností případu zahájeny úkony trestního stíhání. (viz přílohy)

15. ŘÍZENÝ ROZHOVOR URČENÝ PRO PŘÍSLUŠNÍKY STÁTNÍ SPRÁVY

Řízený rozhovor určený pro příslušníky státní správy byl realizován za účelem zjištění stavu součinnosti mezi policejním orgánem, intervenčním centrem města Rakovník a komisi k projednávání přestupků (dále jen „přestupková komise“) města Vlašim v oblasti domácího násilí.

Rozhovor probíhal s každým orgánem zvlášť, byl založen na jednoduchých, většinou uzavřených otázkách za účelem zjistit, jak jednotlivé orgány v daném regionu spolu spolupracují a prokázat, že spolupráce je nezbytná a velmi potřebná.

Nejprve jsem navštívila předsedkyni přestupkové komise města Vlašim JUDr. Evu Větrovskou, dále jsem oslovila por. Mgr. Lucii Ratajovou za OOK SKPV Benešov a nakonec jsem požádala vedoucí sociální pracovníci Intervenčního centra v Rakovníku Lucii Vaníčkovou – Horníkovou o rozhovor.

Byly pokládány tyto otázky:

Otázka:

1) Jak hodnotíte stav součinnosti mezi policejním orgánem, orgánem sociální péče a v správním orgánem v daném území?

Odpověď:

Policejní orgán: „Policejní orgán x intervenční centrum na okrese Benešov spolupráce dobrá, v případě metodické pomoci vždy a kdykoliv IC poskytne radu.“

Intervenční orgán: „Jsme přesvědčeni, že přijetím nových zákonů došlo v oblasti domácího násilí daleko k lepší spolupráci všech zúčastněných.“

Přestupková komise: „S policií ČR má komise velmi dobré zkušenosti. Důsledně vyšetřuje došlá oznámení a v odůvodněných případech – kdy nejde o trestný čin - předá podklady komisi k přestupkovému řízení. Obdobně komise spolupracuje i s městskou policií, s intervenčním centrem nejsou žádné zkušenosti.“

Otázka:

2) Je dostatečně legislativně opatřena problematika domácího násilí?

Odpověď:

Policejní orgán: „Jednoznačně ano.“

Intervenční orgán: „Dosavadní legislativní úprava vyhovuje – měla by být ve větší míře a důsledněji uplatňována v praxi.“

Přestupková komise: „Úprava je dostatečná. Problémy jsou v její aplikaci, a to jak z hlediska právního, tak i společenského či psychologického. Domácí násilí se odehrává za zavřenými dveřmi, a tudíž v důkazním řízení se obtížně prokazuje, která verze je pravdivá - zejména u skutků psychického násilí. Ve společnosti nejsou dostatečně odstraněny bariéry typu: Co mu provedla, že jí zbil?“

Otázka:

3) Jaké znáte zefektivňující aktivity v oblasti domácího násilí?

Odpověď:

Policejní orgán: „Proškolení policistů v podobě rozpoznání znaků domácího násilí, postupu při vykazování, jednání s ohroženými a násilnými osobami, psychologická pomoc.“

Intervenční orgán: „Vyjadřuji se pouze za orgán sociálně právní ochrany dětí, který na základě nového zákona o domácím násilí zefektivnil svou práci depistáží přímo v terénu, kdy vyhledává ve větším počtu právě rodiny ohrožené domácím násilím.“

Přestupková komise: „Uspíšit zahájení řízení a jeho průběh, spolupracovat s orgánem sociálně právní ochrany dětí.“

Otázka:

4) Návrhy + dílčí opatření

Odpověď:

Policejní orgán: „Viz odpověď číslo 3.“

Intervenční orgán: „Rozšíření sítě intervenčních center republikově – na počet případů řešených jako domácí násilí, ať už v přestupkovém nebo soudním řízení je jich žalostně málo. Stávající intervenční centra nemohou poskytnout své služby klientům ze vzdálenějších míst a ani tito klienti mnohdy nemohou do těchto center dojíždět vzhledem ke své špatné ekonomické situaci a mnohdy také jenom z prostého důvodu, že mají v péči nezletilé děti, které nemohou nechat bez dozoru, a cestování s nimi do intervenčních center je pro ně neúnosné.“

Přestupková komise: „ Za prvé, aby se zvýšilo zpřísnění postihů pachatelů v přestupkovém řízení – současné možnosti pokut za skutky dle § 49/1a-c) jsou velmi nízké. Za druhé, nepostihovat neúspěšného navrhovatele za projednání přestupku povinností hradit náklady řízení v případě, že obviněný popírá a nejsou jiné důkazy o tom, co se skutečně stalo.“

Otázka:

5) Myslíte si, že je důležitá a nezbytná spolupráce mezi policejním a správním orgánem?

Odpověď:

Policejní orgán: „Ano, jde o vzájemnou informovanost.“

Intervenční orgán: „Tato spolupráce je nezbytně nutná. Pouze na vzájemném, včasném předání informací někdy závisí lidské zdraví a životy.“

Přestupková komise: „Ano, je velmi důležitá.“

Otázka:

6) V jakých společenských vrstvách se nejvíce objevuje domácí násilí?

Odpověď:

Policejní orgán: „Dle poznatků z praxe se nejvíce objevuje v sociálně slabších a průměrných rodinách, není to však pravidlo.“

Intervenční orgán: „Domácí násilí se vyskytuje ve všech společenských vrstvách bez rozdílu.“

Přestupková komise: „Projevuje se ve všech vrstvách. Častější jsou přestupky u občanů s nižším vzděláním. U ostatních vrstev je domácí násilí tzv. tutlané více. Jde jak o vztahy mezi partnery, tak i o vztahy mezi rodiči a dětmi.“

Otázka:

7) Je podle Vašeho názoru více případů domácího násilí označeno jako přestupek nebo trestný čin?

Odpověď:

Policejní orgán: „Více případů domácího násilí je označeno jako přestupek, protože ohrožené osoby často přestanou spolupracovat s policejním orgánem, ten se pak potýká s důkazní nouzí.“

Intervenční orgán: „Tuto skutečnost nemůžeme z našeho hlediska posoudit, záleží především na policejním orgánu, jak případ zpracuje, zda důkazní materiál zakládá skutkovou podstatu přestupku nebo trestného činu.“

Přestupková komise: „Daleko více je přestupků. U převážné části přestupků se situace po vyšetření policií na čas zklidní, napadená osoba nepodá návrh na projednání přestupku a spis nemá být odložen bez projednání. Návrhy nejsou podávány též v obavě, že pokud nebude navrhovatelem děj přestupku prokázán, bude mu uložena povinnost uhradit 1000 Kč za náklady řízení.“

Otázka:

8) Je domácí násilí dle Vašeho názoru zapříčiněno požíváním alkoholu či omamných látek?

Odpověď:

Policejní orgán: „Dle mého názoru ne, domácí násilí se objevuje i v rodinách, kde násilná osoba nepožívá alkohol či omamné látky.“

Intervenční orgán: „Podle našich zkušeností domácí násilí není zapříčiněno alkoholem nebo zneužíváním omamných látek, ale může být jeho spouštěčem, stejně tak jako špatná finanční situace rodiny nebo jenom obyčejná lidská žárlivost.“

Přestupková komise: „Alkohol má značný vliv na agresi útočníka. Omamné látky jsou méně rozšířené. Význam má i gamblérství a s ním spojené rodinné a finanční problémy.“

Otázka:

9) Měli by se občané více informovat o domácím násilí, aby ho včas rozeznali a nahlásili?

Odpověď:

Policejní orgán: „Občané by spíše měli být více informováni ze strany různých ziskových či neziskových organizací, např. letáky, televizními pořady, odbornými články v tisku apod.“

Intervenční orgán: „Informovanost společnosti je dostatečná – problém je pouze v tom, že spoluobčané se dnes nehodlají zapojovat do těchto aktivit vzhledem ke špatným zkušenostem, které s tím jsou spojené. Např. obava z odplaty násilníka, který se po krátkodobém vyhoštění vrací do místa trvalého pobytu. Lidé mají strach o své zdraví a zdraví svých rodin.“

Přestupková komise: „Hlavně by měl být problém daleko více medializován. Od občanů nelze očekávat, že by si z vlastní iniciativy si opatřovali informace.“

Otázka:

10) Myslíte si, že zákon č. 273/2008 Sb., který nahradil zákon č. 283/1991 Sb., přinesl pozitivní změny v oblasti domácího násilí?

Odpověď:

Policejní orgán: „Určitě ano – zjednodušení vyplňování tiskopisů a postupu policie při vykazání.“

Intervenční orgán: „, Ano – nový zákon o policii přinesl mnohem více možností jak domácí násilí řešit.“

Přestupková komise: „Rozhodně přinesl, neboť možnost trestních postihů a faktické vykazání z bytů přineslo navíc i prevenci.“

Po zhodnocení jednotlivých dílčích částí řízených rozhovorů byla zcela jednoznačně potvrzena hypotéza, kdy součinnost policejního orgánu, intervenčního orgánu a přestupkové komise je ve Středočeském kraji na velmi dobré úrovni, což je nezbytné pro včasné a správné řešení případů domácího násilí.

Závěr

Teoretická část bakalářské práce ve svém postihu poukázala v širším smyslu na existenci fenoménu domácího násilí jak v širších, tak i užších souvislostech, zacílených na teritoriální území Města Benešov. Za použití kvantitativních i kvalitativních metod bylo v užším vymezení demonstrativně upozorněno na výskyt domácího násilí v poukazovaném teritoriu, dále v dílčím segmentu, zejména za pomoci kvantitativně vymezených ukazatelů nastínila a strukturálně charakterizovala výskyt a četnost domácího násilí k segmentárně vymezeným ukazatelům, tj. četnost zastoupení ve společenských vrstvách, povoláních, věku, zda domácí násilí páchají spíše muži nebo ženy a zda za domácím násilím stojí ve velké míře alkohol, jiné omamné látky či drogy ve vztahu k danému teritoriu. Po vyhodnocení jednotlivých částí bakalářské práce je nutné taktéž připomenout odůvodněný předpoklad tzv. omezené validity výše uvedených kvantitativních údajů s tím, že projevy domácího násilí mohou často vykazovat vysokou latentnost.

Praktická část bakalářské práce za využití metody řízených rozhovorů rovněž potvrdila premisivní předpoklad dílem stanovené hypotézy, tj. existence efektivní spolupráce zaměřené k místně a věcně příslušnému policejnímu orgánu OOK SKPV Benešov, Intervenčního centra se sídlem v Rakovníku a Komise k projednávání přestupků Města Vlašim, což má zcela jistě předpoklad přispět k žádoucí objasňenosti případů domácího násilí. Bakalářská práce rovněž poukazuje na konkrétní kasuistiku /příklady/, obohacené o příklady tzv. dobré součinnostní praxe, které byly na Benešovsku spáchány, jak byly finálně vyřešeny, i když jak již bylo řečeno, jedná se o velmi latentní problematiku.

Závěrem je nutné taktéž opakovaně zohlednit komplexnost tohoto fenoménu. V řešení případů domácího násilí se vždy musí kombinovat občanské právo, rodinné právo, přestupkové právo a policejní právo s právem trestním. Bez dobré právní úpravy by případy domácího násilí šly velmi obtížně rozpoznat a agresora potrestat. Práce je doplněna příběhem samotné oběti domácího násilí. Domnívám se, že výpověď od skutečné oběti domácího násilí dá tomuto problému zcela jiný rozměr a lidé si začnou více uvědomovat závažnost této problematiky. Neboť nikdo jiný nemůže tento problém nastínit tak, jako skutečná oběť.

Seznam použité literatury

Literární zdroje

1. VOŇKOVÁ, J., HUŇKOVÁ, M., *Domácí násilí v českém právu z pohledu žen.* vyd. Praha : proFem 2004. 194 s. ISBN 80-239-2106-1
2. MINISTERSTVO VNITRA ČR VE SPOLUPRÁCI S POLICEJNÍ AKADEMIÍ ČR, *Bezpečnostní teorie a praxe*, vyd. Praha 2007. 83 s.
3. ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ze dne 22. prosince 2008, číslo 200/2008
4. SBORNÍK PŘÍSPĚVKŮ ČESKÝCH A ZAHRANIČNÍCH ODBORNÍKŮ PŘEDNÁŠEJÍCÍCH NA KONFERENCI KOORDINAČNÍHO KRUHU PREVENCE NÁSILÍ NA ŽENÁCH, *Domácí násilí záležitost nikoli soukromá.* vyd. 1997
5. ČÍRTKOVÁ, L., *Přístup k řešení problému ve vybraných evropských zemích.* vyd. Praha : Bílý kruh bezpečí, 2002, 143 s. ISBN 80-86284-19-0
6. BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ, *Domácí násilí.* vyd. Nadace Opec Society Fund Praha 2002
7. VANGELI, B., *Zákon o Policii České republiky.* vyd. Praha: C. H. Beck 2009. 442 s. ISBN 80-7400-1420-0
8. Srovnání SZCZEPANIKOVA, A., ZAKOVA, M., LANGHANSOVA, H., *Jak jednat v případě domácího násilí?*
9. *Jak jednat v případech domácího násilí?* – praktická doporučení pro příslušníky Policie ČR. vyd. Brno: Liga 2004,
10. HORZINKOVÁ, E., ČECHMÁNEK, B., *Přestupky a správní trestání* vyd. Praha: Eurounion 2003, 354 s. ISBN 80-7317-025-6
11. ČERVENÝ, Z., SLAUF, V., *Přestupkové právo.* vyd. Praha: Linde 2006, 481s. ISBN 80-7201-596-6
12. MACEK, P., *Obecní policie.* vyd. Praha: Eurounion, 1995, 240 s. ISBN 80-85858-18-5

Elektronické zdroje

1. Avon proti domácímu násilí [online]. 2009, poslední verze 9. února 2009 [cit. 11. února 2009]. Dostupné na WWW:
<<http://avonprotidomacimunasili.cz/odomacimnasili/>>
2. Bílý kruh bezpečí [online]. 2009, poslední verze 1. ledna 2009 [cit. 7. ledna 2009]. Dostupné na WWW.
<http://bkb.cz/redaction.php?action=showRedaction&id_categoryNode=506>
3. Občanské sdružení ROSA [online]. 2009, poslední verze 13. ledna 2009 [cit. 24. února 2009]. Dostupné na WWW:
<<http://www.rosa-os.cz/domaci-nasili/myty-o-domacim-nasili/>>

Seznam příloh

Příloha I:	Drager
Příloha II:	Lékařská zpráva
Příloha III:	Návrh na podání obžaloby
Příloha IV:	Oznámení přestupku
Příloha V:	Potvrzení o vykázání
Příloha VI:	Poučení ohrožené osoby
Příloha VII:	Poučení poškozeného v trestním řízení
Příloha VIII:	Protokol o výsledku obviněného
Příloha IX:	Usnesení policie
Příloha X:	Usnesení soudu
Příloha XI:	Úřední záznam I.
Příloha XII:	Úřední záznam II.
Příloha XIII:	Úřední záznam o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících z vykázání
Příloha XIV:	Úřední záznam o vykázání
Příloha XV:	Úřední záznam III.
Příloha XVI:	Úřední záznam o poučení osoby o navrhovaném přestupku
Příloha XVII:	Záznam o prostudování spisu
Příloha XVIII:	Záznam o zahájení úkonů trestního řízení
Příloha XIX:	Žádost o podání odborného vysvětlení

ABSTRAKT

SVOBODOVÁ, K. *Domácí násilí v intenzích správního /přestupkového/ práva* : bakalářská práce. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o.p.s., 2010, Vedoucí bakalářské práce Mgr. et Bc. Josef Kříha

Klíčová slova: přestupek, trestný čin, agresivní chování, izolace, domácí násilí, citové týrání, vykázaní

Práce řeší problém domácího násilí. V teoretické části rozděluje domácí násilí dle jeho charakteru, uvádí mýty, které se o domácím násilí mylně uvádějí, pokouší se řešit otázku z jakých příčin domácí násilí vzniká. Poukazuje na činnost policisty, když řeší domácí násilí. V praktické části poukazuje na vyřešení případů domácího násilí, nastiňuje příběh oběti domácího násilí dále také současnou trestně právní legislativu. Práce dále informuje o malé informovanosti veřejnosti a o latenci případů domácího násilí. Práce je doplněna tabulkami, statistikami, které poskytlo intervenční centrum Středočeského kraje, doplněna je empirickými materiály od orgánu Policie ČR a správního orgánu.

ABSTRACT

SVOBODOVÁ, K. *Home Violence in Consequences of Administrative Law and Transgression*: Bachelor thesis. České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o.p.s., Supervisor: Mgr. et Bc. Josef Kříha

Key words: violation, crime, aggressive behavior, isolation, domestic violence, emotional torturing, expulsion

The paper deals with the problem of domestic violence. In the theoretical part it divides domestic violence according to its character, it shows myths, which are incorrectly repeated. It tries to deal with a question: Highlights the activities of police officers when addressing domestic violence. In the practical part refers to resolve cases of domestic violence, outlines the story of victims of domestic violence as well as the current criminal law legislation. The work also informs the public awareness of small and latent in cases of domestic violence. The work is complemented by tables, statistics provided by the intervention center of the Central Region, is complemented by empirical material from the authority of police and administration.

Příloha I.

DRAGER ALCOTEST PRINTER
DD.MM.RR HH:MM
23.04.08 13:57 OK

DRAGER ALCOTEST PRINTER

MISTO: VLAŠIM

ALCOTEST U.C.: ARXM-0416
PRISTI KALIBRACE:
DD.MM.RR / 05.08.08
CISLO ZKOUSKY: 00411
DD.MM.RR HH:MM
23.04.08 13:56

TISKARNA U.C.: ARXM-0017

PRIJMENI:

JMENO: PETR

DATUM NAROZENI:

POLICISTA: 230966

CAS VYDECHU: 4.05
VYDECHOVY OBJEM: 2.100L

* DECHOVA ZKOUSKA *
* 2.28 % *

PODPIS:

[Handwritten signature]

Lékařská zpráva

Jméno a příjmení: PETR [REDACTED]
Datum narození: [REDACTED]
Trvalý pobyt: [REDACTED] 258 01 VLAŠIM

Utrpěl zranění (onemocnění) při:

12.6.2007 ošetřen-udal, že jej omylem přítelkyně nakopla kolenem

Lékařskou zprávu zaměřte zejména na tyto otázky:

1. Jaká zranění jmenovaný utrpěl – podrobný popis zranění (uveďte též česky)

Bolesti při dýchání a pohmatu i pohybu ~~v oblasti~~ dolního levého žeberního oblouku v oblasti zad

2. Jak bylo způsobeno

viz výše-omylem jej nakopla přítelkyně kolenem

3 Odpovídá způsob zranění tomu, co uvádí poškozený (uvést i případné jiné zjištěné stopy na těle nebo oděvu zraněného)

ano-jiné stopy zranění neměl

4. Jak dlouho trvala pracovní neschopnost (by event. trvala s přihlédnutím ke zranění)

PN neví, doba hojení asi 2 týdny

5. Jak byl zraněný léčen

šetření, Prießnitzské obklady

6. Došlo-li v důsledku předmětného zranění k hospitalizaci, uveďte, na kterém oddělení, které nemocnice a jak dlouho

ne

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

ČECHOVA 291

256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-27/TČ-2008-70

Benešov 3. června 2008

Okresní státní zastupitelství

Husova 2117

Benešov 256 01

ZN 1229/2008, ZT 165/2008

Návrh na podání obžaloby

Podle § 166 odstavce 3 trestního řádu po skončení vyšetřování předkládám spis s návrhem na podání obžaloby proti obviněnému:

PETR [REDAKCE],

nar. [REDAKCE] v VLAŠIM, trv. bytem [REDAKCE] 258 01 VLAŠIM, bez pracovního poměru

pro: - trestný čin "Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci" dle § 197a odst. 1 trestního zákona,

kterého se měl dopustit tím, že dne 23.4.2008 v době kolem 13.05 hodin, na adrese trvalého bydliště ve Vlašimi, ul. [REDAKCE] čp. [REDAKCE] ve společně obývaném bytě v 1. patře domu, po požití alkoholických nápojů a po předchozí slovní rozepři, fyzicky napadl svou družku Lucii [REDAKCE] nar. 16.9.1982 tím způsobem, že jí tahal za vlasy a strkal do ní, přičemž ji vyhrožoval s nozem a paličkou na maso v ruce s tím, že jí ublíží, kdy hádce a útoku byla přítomna dcera Nikola [REDAKCE] nar. [REDAKCE], čímž tímto svým jednáním u poškozené Lucie [REDAKCE] vyvolal důvodnou obavu o své život a zdraví, ke zranění osob nedošlo, **tedy** jinému vyhrožoval usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že vzbudil důvodnou obavu.

Seznam navrhaných důkazů

- záznam o zahájení úkonů tr. řízení	čl. 1
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Lucie Kořínková	čl. 5-9
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Petr Přitasil	čl. 12-15
- výpis z Drager přístroje	čl. 19
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - František Kořínek	čl. 20-21
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Petr Přitasil	čl. 22-24
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Kateřina Kakosová	čl. 25-27
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Eva Kořínková	čl. 28-30
- šetření v domě čp. 999 ve Vlašimi	čl. 32
- úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Jana Přitasilová	čl. 33-34
- dodatek úřední záznam dle § 158/5 tr. řádu - Lucie Kořínková	čl. 35-36
- protokol o výslechu obv. Petr Přitasil	čl. 48-50
- zpráva MěÚ Vlašim	čl. 52
- rejstřík trestů	čl. 57-58

Příloha IV.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Okresní ředitelství Benešov

56

OBVODNÍ ODDĚLENÍ VLAŠIM
J. MASARYKA 475
258 01 VLAŠIM

Č.j.: ORBN-11948/PŘ-18-2007

Vlašim 12.10.2007

Městský úřad Vlašim
Komise pro projednávání přestupků
Jana Masaryka
258 01 VLAŠIM

Přílohy:

Oznámení přestupku

Podle § 58 odst. 1 zák. ČNR č. 200/90 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, podávám oznámení přestupku na osobu:

PETR [REDAKCE],
nar. [REDAKCE], místo nar.: VLAŠIM, rozený(á) [REDAKCE], trv. bytem [REDAKCE] 258 01
VLAŠIM, doklad: [REDAKCE]

který je podezřelý z přestupku na úseku proti občanskému soužití podle 49/1 c) tím, že dne 12.
10. 2007 v době od 15:30 hod. do 15:50 hod. ve společném bytě v domě čp. [REDAKCE] ul. [REDAKCE] ve
Vlašimi, nadával a vyhrožoval újmou na zdraví své družce LUCII [REDAKCE], nar. [REDAKCE]

Zpracoval:
prap. Bc. Václav Fejtek
Inspektor

Za orgán policie:
npor. Bc. Milan Mach
Vedoucí oddělení

Příloha V.

Příloha č. 3 k ZPPP č. 200/2008

Č. j.

Počet listů:
Přílohy: 2/2

Výtisk č.:

Potvrzení o vykázání

Příslušník Policie České republiky (dále jen „policista“)
..... dne v hod. využil svého oprávnění podle § 44 zák. č.
273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o Policii České republiky“)
a

vykázal

pana(i)

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Státní příslušnost: Telefon:

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo):

ze společného obydlí:

které obýval(a) s ohroženou osobou

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo):

jakož i z jeho bezprostředního okolí:

na dobu 10 dnů.

Vykázání **bylo - nebylo**) provedeno za přítomnosti nezúčastněné osoby.

Když nebylo tak z důvodu:

Příloha VI.

.....
Jméno, příjmení a podpis **vykázané osoby**
.....
Poučení provedl(a) :
.....
Služební hodnost, jméno, příjmení a podpis policisty
POUČENÍ OHROŽENÉ OSOBY

Jako osobu ohroženou vás poučuji o tom, že podle § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, došlo k vykázaní ze společného obydlí, které obýval(a) společně s vámi, jakož i z jeho bezprostředního okolí.

Toto vykázaní je účinné od okamžiku, kdy bylo provedeno, a to i v případě, že s ním nesouhlasíte.

Vykázaná osoba je povinna:

Podle § 45 odst. 1 písm. a) opustit neprodleně prostor vymezený policistou v potvrzení o vykázaní.

Podle § 45 odst. 1 písm. b) zdržet se vstupu do prostoru vymezeném v potvrzení o vykázaní.

Podle § 45 odst. 1 písm. c) zdržet se styku a navazování kontaktu s ohroženou osobou.

Podle § 45 odst. 1 písm. d) vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží.

V případě porušení podmínek vykázaní ze strany vykázané osoby neprodleně informujte Policii České republiky prostřednictvím tísňové linky 158.

Vykázaná osoba má právo:

Podle § 45 odst. 2 písm. a) vzít si ze společného obydlí před jeho opuštěním věci sloužící její osobní potřebě (např. hygienické potřeby, běžné oděvní součásti, léky a zdravotní pomůcky, které užívá, mobilní telefon), osobní cennosti a osobní doklady.

Podle § 45 odst. 2 písm. b) si vzít v průběhu vykázaní ze společného obydlí věci sloužící její osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady a věci nezbytné pro její podnikání nebo pro výkon povolání. Toto právo může uplatnit jedenkrát a pouze v přítomnosti policisty, a to po předchozí dohodě.

O termínu, kdy k převzetí věcí osobou vykázanou dojde, budete předem informován(a).

Je vaším právem ve smyslu § 76b zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat u příslušného soudu návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v povinném opuštění společného obydlí násilnou osobou a v zákazu navazování kontaktů násilné osoby s vámi. Podáním návrhu v průběhu vykázaní, které provedl policista, se zákonná 10denní lhůta prodlužuje až do pravomocného rozhodnutí soudu o tomto návrhu. Předběžné opatření soudu trvá 1 měsíc ode dne následujícího po dni, v němž uplynula zákonná 10denní lhůta, a bude-li před ukončením této doby zahájeno řízení ve věci samé, může předseda senátu na váš návrh rozhodnout o prodloužení doby trvání předběžného opatření, a to až na dobu 1 roku. V této souvislosti vás žádáme, abyste informoval(a) Policii České republiky o tom, že jste v průběhu policejního vykázaní podal(a) u soudu návrh na vydání předběžného opatření.

O vykázaní bude v souladu s § 47 odst. 3 zákona o Policii České republiky informováno intervenční centrum poskytující psychologické, sociální a právní služby. Toto intervenční centrum vás bude do 48 hodin od doručení podnětu od Policie České republiky kontaktovat s nabídkou služeb. V případě potřeby se můžete obrátit i na jiné instituce, které poskytují psychologické, sociální a další služby v oblasti pomoci obětem domácího násilí. Za tímto účelem vám jsou předány kontakty na instituce v místě bydliště a kontakty na linky s nepřetržitým provozem.

Dále vás poučuji o tom, že uvedením nepravdivých skutečností se můžete dopustit trestného činu křivého obvinění podle § 174, pomluvy dle § 206 a poškozování cizích práv dle § 209 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, případně přestupku proti občanskému soužití dle § 49 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

V době trvání vykázaní bude provedena kontrola, zda vykázaná osoba dodržuje povinnosti vyplývající z vykázaní. V této souvislosti vás žádáme o poskytnutí součinnosti policistům provádějícím tuto kontrolu.

Úřední záznam o vykázaní bude zpracován do 24 hodin od vstupu policisty do společného obydlí a můžete si jej vyzvednout na adrese:

Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení porozuměl(a), což stvrzuji svým podpisem:

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

OBVODNÍ ODDĚLENÍ VLAŠIM

J. MÁŠARYKA 475

258 01 VLAŠIM

ČTS:ORBN-820-3/TČ-2008-18-----Vlašim 23.04.2008

SKPV

10

Poučení poškozeného v trestním řízení

V trestní věci [REDAKCE] PETR / TÝRÁNÍ OSOBY

proti

pro trestný čin Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215a/1,2b trestního zákona

máte jako poškozený následující práva:

Podle § 43 odstavce 1 tr. ř. bylo-li vám trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková, morální nebo jiná škoda, máte právo činit návrhy na doplnění dokazování, nahlížet do spisů, činit si výpisky a poznámky a na svoje náklady pořizovat kopie spisů a jejich částí (§ 65/1 tr. ř.), zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání a před skončením řízení se k věci vyjádřit.

Podle § 43 odstavce 2 tr. ř. se za poškozeného nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.

Podle § 43 odstavce 3 tr. ř. pokud máte jako poškozený podle zákona proti obviněnému nárok na náhradu škody, jež vám byla trestným činem způsobena, jste oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit tuto škodu. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odstavce 2 tr. ř.). Z návrhu musí být patrné, z jakých důvodů a jaké výši se nárok na náhradu škody uplatňujete. Podle § 44 odstavce 3 tr. řádu návrh nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo jiném příslušném řízení.

Podle § 44 odstavce 1 tr. ř. oprávnění poškozeného nemůže vykonávat ten, kdo je v trestním řízení stíhán jako spoluobviněný.

Podle § 43 odstavce 4 tr. ř. se můžete výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které Vám tento zákon jako poškozenému přiznává.

Je-li počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí. Jestliže by celkový počet zvolených zmocněnců vzrostl na více než šest a poškození se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr s přihlédnutím k zájmům poškozených soud. Společný zmocněnec vykonává práva poškozených, které zastupuje, včetně uplatnění nároku na náhradu škody v trestním řízení (§ 44 odstavce 2 tr. ř.).

Podle § 44a trestního řádu shledá-li orgán činný v trestním řízení, že poškozenému nebo svědkovi hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem nebo odsouzeného na svobodě, poučí poškozeného nebo svědka o možnosti žádat informace o tom, že obviněný byl propuštěn z vazby nebo z ní uprchl, nebo odsouzený byl propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody nebo z něj uprchl. Poškozený nebo svědek může žádost podat u soudu a v přípravném řízení u státního zástupce. Pokud je odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody, podává se žádost soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Podle § 45 odstavce 1 tr. řádu je-li poškozená osoba zbavena způsobilosti k právním úkonům nebo je-li její způsobilost k právním úkonům je omezena, může vaše práva poškozeného vykonávat její práva zákonný zástupce. Jde-li o uplatnění nároku na náhradu škody (§ 43 odstavce 3 tr. ř.), přecházejí práva, která tento zákon přiznává poškozenému, i na jeho právního nástupce

Podle § 45a tr. ř. se Vám veškeré písemnosti doručují na adresu, kterou uvedete. Máte-li zmocněnce, doručuje se pouze jemu, to neplatí, pokud se Vám zasílá výzva, abyste osobně něco vykonal.

Podle § 47 odstavce 1, 2 tr. ř. máte právo navrhnout státnímu zástupci nebo soudu, aby uspokojení vašeho nároku na náhradu škody způsobené trestným činem bylo zajištěno na majetku obviněného, máte-li důvodnou obavu, že uspokojení tohoto nároku bude zmařeno nebo ztěžováno.

Podle § 47 odstavce 3 tr. ř., pokud je Vám známo, že obviněný je vlastníkem nemovitosti nebo má některou movitou věc umístěnou mimo jeho trvalého nebo jiného pobytu, uveďte podle možnosti již v návrhu na zajištění svého nároku na náhradu škody, kde taková věc je.

Podle § 50 tr. řádu se můžete jako poškozený dát zastupovat zmocněncem. Zmocněncem může být jen osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům není omezena. Při hlavním líčení a při veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník. V trestním řízení, ve kterém jsou probírány utajované

Příloha VIII.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

ČECHOVA 291

256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-24/TČ-2008-70

Benešov 29.05.2008

48

Protokol o výsledku obviněného

V Benešově dne 29.05.2008 v 09:05 hodin byl zahájen výslech obviněného

jméno, příjmení: **PETR** [redacted]
dřívější příjmení: [redacted]
místo narození, okres, kraj: **VLAŠIM, okr. BENEŠOV**
datum narození: [redacted]
průkaz totožnosti: [redacted] státní příslušnost: **CZE**
národnost: **česká** osobní stav: **Svobodný/á**

Trvalý pobyt:
SEVERNÍ 999, 258 01 VLAŠIM tel.: 739 943 670

Zdržuje se:
tel.:

Adresa pro účely doručování:

viz trvalý pobyt tel.:

Adresa zaměstnavatele:

bez pracovního poměru, evidován na ÚP Vlašim

Zaměstnání a postavení v něm:

Počet zaměstnání v posledních dvou letech: **Uniko Vlašim**

Vojenský poměr: **VOJÁK**

Vzdělání: **SOU obor automechanik, Tehov**

Majetkové poměry: **majitel os. vozidla tov. zn. Škoda Felicia**

Čistý měsíční příjem: **podpora ve výši 5.200,- Kč**

Otec: **PETR** [redacted]

Matka: **JANA** [redacted]

Manžel (druh): **NEMÁ**

Sourozenci: **Jan** [redacted], **Pavel** [redacted], **David** [redacted] a **Klára** [redacted]

Děti: **Nikola** [redacted]

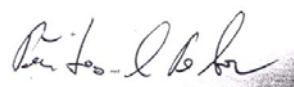
V minulosti vyslýchán pro trestný čin: **Maření výkonu úředního rozhodnutí kolikrát 1x**

Dřívější tresty: **podmíněné odsouzení, zákaz řízení motor. vozidel**

Obviněnému bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání z trestného činu "Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci" podle § 197a/1 trestního zákona dne 29.05.2008.

Poučení obviněného:

Podle § 33 odst. 1 trestního řádu a § 92 odst. 2 trestního řádu máte právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se vám kladou za vinu a důkazům o nich, nejste však povinen vypovídat. Můžete uvádět okolnosti a důkazy sloužící k vaší obhajobě, činit návrhy, podávat žádosti a opravné prostředky. Máte právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během úkonu prováděným orgánem činným v trestním řízení. S obhájcem se však v průběhu svého výslechu nemůžete radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Můžete žádat, abyste byl vyslýchán za účasti svého obhájce, a aby se obhájce zúčastnil i jiných úkonů přípravného řízení (§ 165 trestního řádu). Jste-li ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody, můžete s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ
ČECHOVA 291
256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-22/TČ-2008-70

Benešov 23.05.2008

44

U S N E S E N Í

Policejní orgán Okresního ředitelství Policie ČR, Služby kriminální policie a vyšetřování Benešov rozhodl takto:

Podle § 160 odstavec 1 trestního řádu se **zahajuje** trestní stíhání osoby:

nar. [REDAKCE] **PETR** [REDAKCE],
[REDAKCE] v VLAŠIM, trv. bytem [REDAKCE] 258 01 VLAŠIM, bez pracovního poměru,

pro: - trestný čin "Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci" dle § 197a odst. 1 trestního zákona,

kterého se měl dopustit tím, že dne 23.4.2008 v době kolem 13.05 hodin, na adrese trvalého bydliště ve Vlašimi, ul. [REDAKCE], ve společně obývaném bytě v 1. patře domu, po požití alkoholických nápojů a po předchozí slovní rozeprá, fyzicky napadl svou družku Lucii [REDAKCE] nar. 16.9.1982 tím způsobem, že jí tahal za vlasy a strkal do ní, přičemž ji vyhrožoval kuchyňským nožem a paličkou na maso v ruce s tím, že jí ublíží a že ji seřeže, kdy hádce a útoku byla přítomna dcera Nikola [REDAKCE] nar. [REDAKCE], kdy ke zranění osob nedošlo, čímž tímto svým jednáním u poškozené Lucie [REDAKCE] vyvolal důvodnou obavu o své život a zdraví, **tedy** jinému vyhrožoval usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že vzbudil důvodnou obavu.

Odůvodnění

Skutečnosti uvedené ve výrokové části jsou zjišťovány ze spisového materiálu vedeného na SKPV Benešov pod čTS:ORBN-820/TČ-2008-70, zejména pak z úředního záznamu sepsaného s Lucií [REDAKCE], Petrem [REDAKCE], Kateřinou [REDAKCE] a dalšího spisového materiálu.

Poškozená Lucie [REDAKCE] k věci uvedla, že s přítelem Petrem [REDAKCE] má dlouhodobé potíže, často se mezi sebou hádají, kdy veškeré problémy vznikaly a vznikají hlavně kvůli požívání alkoholu ze strany Petra. Poté si často oba něco vyčítají a hádají se. Celá věc vyvrcholila dne 22.4.2008, v nočních hodinách se Lucie [REDAKCE] vrátila domů z práce a Petr byl opilý. Když se ráno Lucie [REDAKCE] probudila, byl Petr opilý a řekl, že byl od 05.00 hodin v nonstopu a že vypil láhev rumu. Po obědě, kdy Lucie [REDAKCE] přišla domů s dcerou ze školky a začali se mezi sebou s Petrem dohadovat. On začal nadávat, vyčítat různé věci. Něco při tom řekl i malé dceři, která se ho bála. Poté jsem zavolala i Kateřině [REDAKCE] a o celé věci jsem jí řekla. Petr své družce doma řekl, ať si vezme boty a vypadne, nebo že ji zmlátí, přitom ji chytl a odstrčil do obývacího pokoje. Lucie [REDAKCE] ještě uvedla, že se na 15 minut zavřela do koupelny, protože se Petra bála. Poté vyšla z koupelny a chtěla s dcerou odejít. Z ničeho nic Petr šel do kuchyně, tam si vzal nůž na chleba a šel směrem ke mně s dcerou. Ještě chodil po bytě s paličkou na maso a s touto mi u obličejů hrozil a já z něho měla strach. Z bytu jsem poté odešla a zavolala hlídku Městské policie Vlašim, která na místo přijela. Dcera plakala. Ke zranění mé osoby ani dcery nedošlo, lékařské ošetření nevyhledala.

U s n e s e n í

Okresní soud v Benešově rozhodl předsedou senátu JUDr. [REDAKCE] v právní věci navrhovatelky **Lucie [REDAKCE], nar. [REDAKCE]**, bytem Vlašim, [REDAKCE] proti odpůrci **Petru [REDAKCE], nar. [REDAKCE]** bytem Vlašim, [REDAKCE], **o návrhu na nařízení předběžného opatření dle § 76b OSŘ,**

t a k t o :

I.

Návrh navrhovatelky ze dne 12.5.2008 na nařízení předběžného opatření, aby odpůrce byl povinen

- dočasně opustit byt na adrese Vlašim, [REDAKCE] umístěném v přízemí budovy [REDAKCE]
- zdržet se setkávání s navrhovatelkou a navazování kontaktu s ní
- zdržet se vstupu do bytu na adrese Vlašim, [REDAKCE] a do jeho bezprostředního okolí ve vzdálenosti 50 m,

se zamítá.

II.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Dne 15.5.2008 ve 14.30 hod. doručila navrhovatelka zdejšímu soudu svůj návrh ze dne 12.5.2008, kterým žádala vydat, správně nařídit, předběžné opatření dle § 76b OSŘ. Konkrétně žádala, aby odpůrce byl povinen dočasně opustit byt účastníků v [REDAKCE] ve Vlašimi, zdržet se vstupu do tohoto bytu a do jeho bezprostředního okolí ve vzdálenosti 50 m, a také se zdržet setkávání s navrhovatelkou a navazovat kontakty s ní.

Navrhovatelka tvrdila, že po celou dobu soužití účastníků odpůrce ve větší míře požíval alkoholické nápoje a pod vlivem alkoholu navrhovatelku slovně a někdy i fyzicky napadal. Situace se vyhroutil 23.4.2008, kdy odpůrce navrhovatelku v přítomnosti nezletilé dcery účastníků Nikolý [REDAKCE], nar. [REDAKCE], navrhovatelku pod vlivem alkoholu hrubě slovně i fyzicky napadal, tahal za vlasy a vyhrožoval jí s nožem v ruce. Za toto své chování byl odpůrce téhož dne rozhodnutím policie vykázán ze společného obydlí, a to na dobu deseti dnů.

Po uplynutí deseti dnů se odpůrce do bytu vrátil, nechce se z bytu odstěhovat a dohoda s ním v tomto smyslu je nemožná. Mezi účastníky dochází ke slovním konfliktům, kterým je přítomna jejich nezletilá dcera. Odpůrce by se měl podrobit odbornému léčení z alkoholové závislosti.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

ČECHOVA 291

256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-15/TČ-2008-70

Benešov 06.05.2008

Úřední záznam

V trestní věci podezření ze spáchání trestného činu "Týrání osoby žijící ve společně obývaném domě nebo bytě" dle § 215a/1, 2b) tr. zákona, podezř. Petr [redacted], nar. [redacted], trv. bytem [redacted]. Vlašim bylo dnešního dne 6.5.2008 v době kolem 11.15 hodin provedeno šetření na adrese [redacted] ve Vlašimi. Na místě bylo hovořeno s **Jana [redacted], nar. [redacted] a Ludmila [redacted], nar. [redacted] obě zde trvale bytem**, které k osobě Petr [redacted] a Lucie Kořínková uvedli, že tito bydlí v přízemí domu a bydlí zde 3 nebo 4 roky. Do té doby než se sem oni nastěhovali, byl v domě klid. Petr [redacted] dělal po baráku bordel, spal ve sklepích a ty se potom musely předělávat. Pořád má nahlas rádio v autě nebo doma a vyhrává. Několikrát ho paní [redacted] napomínala, on nikdy nepřestal. Dále ukázala na kola a různý nepořádek na chodbě s tím, že je to právě pana [redacted] a Lucie [redacted]. Oni mají 6letou holčičku a ta se táty bojí (tedy Petra [redacted]). Paní [redacted] uvedla, že už pana [redacted] dvakrát sbírala před barákem, když byl opilý. Hodně pije, a pak dělá po baráku bordel. Obě uvedly, že Lucie [redacted] už ho chtěla z bytu několikrát vyhodit, ale on nikdy neodešel. Pořád se hádají. Jednou Lucie [redacted] přiběhla domů za paní [redacted] proto, že když přišla domů, tak ji Petr Přitasil bije a nadávají. On potom také k paní [redacted] přišel a byl značně opilý, že chce mluvit s Luckou. On je nezaměstnaný a už tu u nich doma jednou byla Policie ČR a řešila ty jejich hádky. Obě shodně uvedli, že nechtějí být nikde uváděny a že nechtějí nikde svědčit.

por. Mgr. Lucie Raňajová
komisař

Příloha XII.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

ČECHOVA 291

256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-16/TČ-2008-70

Benešov 07.05.2008

33

Úřední záznam

o podaném vysvětlení podle § 158 odstavce 5 trestního řádu

Dne 07.05.2008 v 10:56 hodin se dostavil po předchozím předvolání

jméno, příjmení: JANA [REDAKCE]
jméno, příjmení(dřívější): [REDAKCE]
datum narození: [REDAKCE]
místo narození: KARLOVY VARY
státní příslušnost: CZE

Trvalé bydliště: [REDAKCE] 258 01 VLAŠIM tel.: [REDAKCE]

Současné bydliště:
tel.:

Adresa pro účely doručování:
tel.:

Adresa zaměstnavatele:
obsluha BČS Benzina

Místo zaměstnání:

Postavení v zaměstnání:

Průkaz totožnosti: [REDAKCE] stav Rozvedený/á

Poměr k věci:
matka

Věc, již se vysvětlení týká:
[REDAKCE] TYRÁNÍ OSOBY

Poučení:

Osoba podávající vysvětlení byla podle § 158 odstavce 4 trestního řádu poučena, že při podání vysvětlení má právo na právní pomoc advokáta.

Dále byla podle § 158 odst. 7 trestního řádu poučena, že vysvětlení nesmí být od ní požadováno, jestliže by jí porušila zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti zproštěna příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má;

dále je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet (s výjimkou podezřelého) a současně se upozorňuje na trestní odpovědnost za uvedení vědomě nepravdivých údajů (křivé obvinění dle § 174 trestního zákona, pomlvy dle § 206 trestního zákona, poškozování cizích práv dle § 209 trestního zákona, a nadřování dle § 166 trestního zákona.);

vysvětlení může odepřít, pokud by jí způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2 trestního řádu;

osobě podávající vysvětlení o trestném činu spáchaném jiným, která před orgánem činným v trestním řízení úmyslně uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí, lze

Příloha

Příloha XIII.

Příloha č. 5 k ZPPP č. 200/2008

Č. j.

Počet listů:

**Úřední záznam
o provedení kontroly dodržování povinností vyplývajících
z vykázání**

Dne v hod. provedla hlídka ve složení
.....

podle § 47 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,

kontrolu dodržování povinností vyplývajících z vykázání

vydaného dne pod číslem jednacím
vztahující se na

a bezprostřední okolí společného obydlí

Další významné skutečnosti a poznámky k průběhu kontroly:

Výsledek kontroly:

Přítomnost vykázané osoby ve společném obydlí: **ANO - NE^{*)}**

Přítomnost ohrožené osoby ve společném obydlí: **ANO - NE^{*)}**

Přítomnost dětí ve společném obydlí: **ANO - NE^{*)}**

Zjištěno porušení zákazu styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou
ANO - NE^{*)}

Pokud ANO, jaké:

Přijatá opatření v případě zjištění nedodržování vykázání nebo zákazu styku nebo
navazování kontaktu s ohroženou osobou ze strany osoby vykázané:

Záznam vyhotovil:
(hodnostní označení, jméno, příjmení, OEČ, podpis)

^{*)} Nehodící se škrtně

Příloha XIV.

Příloha č. 6 k ZPPP č. 200/2008

Č. j.

.....
Počet listů:
Výtisk č.:

Úřední záznam o vykázání

Dne v hod. využil příslušník Policie České republiky
..... svého oprávnění a podle § 44 zákona č.
273/2008 Sb., o Policii České republiky a

vykázal

Jméno a příjmení:

Datum narození:

Státní příslušnost: Telefon:.....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo):.....

Adresa pro doručování (ulice, č. p., místo, PSČ):

ze společného obydlí:

kteřé obýval(a) s ohroženou osobou

Jméno a příjmení:

Datum narození: Telefon:.....

Trvalý pobyt (ulice, č. p., místo):.....

jakož i z jeho bezprostředního okolí.....

na dobu 10 dnů.

Vztah násilné a ohrožené osoby:.....

Počet nezletilých osob žijících ve společném obydlí:

když větší než 0 tak vypsát

Jméno, PŘÍJMENÍ, datum narození, trvalý pobyt (ulice, č.p., místo):

.....
.....
.....
.....
.....

Příloha XV.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

OBVODNÍ ODDĚLENÍ VLAŠIM

J. MASARYKA 475

258 01 VLAŠIM

ČTS:ORBN-820-4/TČ-2008-18

Vlašim 23.04.2008

Úřední záznam

o podaném vysvětlení podle § 158 odstavce 5 trestního řádu

Dne 23.04.2008 v 16:56 hodin byl vyslechnut

jméno, příjmení: **PETR** [redacted]
jméno, příjmení(dřívější): [redacted]
datum narození: [redacted]
místo narození: **VLAŠIM**
státní příslušnost: **CZE**

Trvalé bydliště:
SEVERNÍ 999, 258 01 VLAŠIM tel.: 739 943 670

otce : [redacted]
bratra : [redacted]

Současné bydliště:
tel.:

Adresa pro účely doručování:
ditto tel.:

Adresa zaměstnavatele:

Místo zaměstnání:

Postavení v zaměstnání:

Průkaz totožnosti: 107961524 stav Svobodný/á

Poměr k věci:

Věc, jíž se vysvětlení týká:

[redacted] PETR / TÝRÁNÍ OSOBY

Poučení:

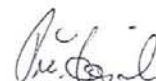
Osoba podávající vysvětlení byla podle § 158 odstavce 4 trestního řádu poučena, že při podání vysvětlení má právo na právní pomoc advokáta.

Dále byla podle § 158 odst. 7 trestního řádu poučena, že vysvětlení nesmí být od ní požadováno, jestliže by jím porušila zákonem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byla této povinnosti zproštěna příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má;

dále je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet (s výjimkou podezřelého) a současně se upozorňuje na trestní odpovědnost za uvedení vědomě nepravdivých údajů (křivé obvinění dle § 174 trestního zákona., pomluvy dle § 206 trestního zákona., poškozování cizích práv dle § 209 trestního zákona. a nadřezování dle § 166 trestního zákona.);

vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2 trestního řádu;

osobě podávající vysvětlení o trestném činu spáchaném jiným, která před orgánem činným v trestním řízení úmyslně uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí, nebo takovou okolnost zamlčí, lze podle ustanovení § 47a odst. 1,2 zákona č. 200/1990 Sb. uložit pokutu do výše 50 000,-Kč.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Okresní ředitelství Benešov

OBVODNÍ ODDĚLENÍ VLAŠIM
J. MASARYKA 475
258 01 VLAŠIM

55

Č.j.:ORBN-11948/PŘ-18-2007

Vlašim 12.10.2007

Úřední záznam o poučení osoby o návrhovém přestupku

V Vlašim dne 12.10.2007 15:55 hod.

Oznámil(a)

LUCIE [REDAKCE]

nar. [REDAKCE], místo nar.: VLAŠIM, trv. bytem [REDAKCE], 258 01 VLAŠIM

Podezření z přestupku: podle § tím, že proti občanskému soužití podle § 49/1 c) tím, že V uvedené době ve společném bytě v domě čp. [REDAKCE] v [REDAKCE] ve Vlašimi, Petr [REDAKCE] nadával a vyhrožoval újmou na zdraví své družce Lucii [REDAKCE]

Podezřelý (á) ze spáchání přestupku

PETR [REDAKCE],

nar. [REDAKCE], místo nar.: VLAŠIM, trv. bytem [REDAKCE], 258 01 VLAŠIM

který je ve vztahu k oznamovateli: (§ 12 odst. 3 zák. č. 283/1991 Sb., o PČR).

Poučení

Dle § 68 se přestupky podle § 49 odst. 1, písm. b), c) a přestupky podle § 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, spáchané mezi blízkými osobami, jakož i přestupky podle § 49 odst. 1, písm. a) se projednávají jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka (dále jen navrhovatel).

U přestupků, který lze projednat jen na návrh, lze návrh podat příslušnému orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení.

V návrhu musí být uvedeno, kdo je postiženou osobou, koho navrhovatel označuje za pachatele a kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán.

Pokud chcete, aby Vámi oznámený přestupek byl projednán, podejte návrh dle shora uvedeného poučení správnímu orgánu.

.....

Orgán policie:
prap. Bc. Václav Fejtek
Inspektor

Oznamovatel:
LUCIE [REDAKCE]

Příloha XVII.

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

ČECHOVA 291

256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-28/TČ-2008-70

59

Benešov 03.06.2008

Záznam o prostudování spisu

Dne **03.06.2008** v **08:57** hod. na **OOP Vlašim** bylo umožněno prostudovat spis obviněnému **PETR [REDAKCE]**, nar. [REDAKCE]

Doba a způsob vyzkoušení: **po skončení výsledku dne 29.5.2008**

Obviněný byl upozorněn - **na možnost prostudovat spisový materiál,**
- **učinit návrhy na doplnění vyšetřování.**

Obviněnému (obhájci) byl předložen k prostudování trestní spis a byl podle § 166 odstavec 1 trestního řádu poučen o právu navrhnout doplnění vyšetřování.

Obviněný (obhájce) prostudoval čísla listů **čl. 1 - čl. 58.**

Prostudování trvalo od **09.00** hodin do **09.55** hodin.

Obviněný (obhájce) prohlašuje, že mu **BYLA** poskytnuta přiměřená doba k prostudování spisu.

Návrhy na doplnění vyšetřování a jiná vyjádření přítomných osob:
NÁVRHY NA DOPLNĚNÍ VYŠETŘOVÁNÍ NEJSOU.

por. Mgr. Lucie Ratajová
komisař

přítomen:
prap. Lubomír Čorba
inspektor

obviněný
PETR [REDAKCE]

[REDAKCE]

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ
ČECHOVA 291
256 01 BENEŠOV

ČTS:ORBN-820-6/TC-2008-70

Vlašim 23.04.2008

Záznam o zahájení úkonů trestního řízení

Podle § 158 odstavec 3 trestního řádu byly dne 23.04.2008 na základě oznámení od [REDAKCE], nar. 16.09.1982 zahájeny úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání trestného činu „Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě“ dle § 215a/1, 2b) tr. **Zákona**, neboť na podkladě zjištěných skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že

mohl být (kým):

[REDAKCE]
[REDAKCE] VLAŠIM, trvale bytem [REDAKCE] 258 01 VLAŠIM, nezamětnaný

tím, že v době nejméně od června roku 2004 do současné doby, v ulici Tylova nezjištěného čp. ve Vlašimi a od ledna 2006 pak na adrese Vlašim, [REDAKCE] vždy pod vlivem alkoholu, opakovaně hrubě slovně napadá svou družku Lucii [REDAKCE] nar. [REDAKCE] trvale bytem Vlašim, [REDAKCE] zejména pak slovy "že je tlustá, že smrdí, že je stoletá bába, že je děvka a kurva" a dále pak ji fyzicky napadá tím způsobem, že ji chytí za vlasy nebo za paži, strká do ní a cloumá s ní, kdy veškeré jeho útoky vyvrcholily dnešního dne 23.4.2008 v době kolem 13.05 hodin, kdy svou družku doma v bytě opět vulgárně urážel, následně jí tahal za vlasy a strkal do ní, přičemž ji vyhrožoval s nožem a paličkou na maso v ruce s tím, že ji ublíží, kdy většinu útoků a hádek byla přítomna dcera Nikola [REDAKCE] nar. [REDAKCE]. Poškozená Lucie [REDAKCE] však nikdy lékařské ošetření nevyhledala.

Výše uvedené skutečnosti byly zjištěny na základě trestního oznámení sepsaného s Lucií [REDAKCE] úředního záznamu sepsaného s Petrem [REDAKCE] úředního záznamu městské policie, provedeného šetření v místě bydliště a dalšího spisového materiálu.

Protože zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že by mohl být spáchán trestný čin, byly k prověření a objasnění všech okolností případu, zahájeny úkony trestního řízení.

por. Pavel Barták
vedoucí oddělení

por. Mgr. Lucie Ratajová
komisař

POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Okresní ředitelství Benešov

SLUŽBA KRIMINÁLNÍ POLICIE A VYŠETŘOVÁNÍ

OBVODNÍ ODDĚLENÍ VLAŠIM

J. MASARYKA 475

258 01 VLAŠIM

16

ČTS:ORBN-820-5/TČ-2008-18

Vlašim 23.04.2008

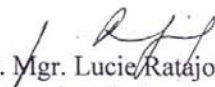
Žádost o podání odborného vyjádření

Podle § 105 odst. 1 věta první trestního řádu, , ve znění pozdějších předpisů, žádám o vypracování odborné lékařské zprávy o zranění na:

Jméno a příjmení: **PETR** [redacted]
Datum narození: [redacted]
Trvalý pobyt: [redacted] 258 01 VLAŠIM
které utrpěl dne:

Vzhledem k tomu, že zpráva je důležitým podkladem pro posouzení závažnosti a nebezpečnosti zranění a pro odpovědné posouzení právní kvalifikace, budiž ve zprávě Vaše odborné lékařské zjištění popsáno s uvedením českých názvů ve smyslu uvedených bodů.

Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu k uvedenému č.j. ve dvojím vyhotovení urychleně do

por. Mgr. Lucie Ratajová
komisař

PROHLÁŠENÍ

o souhlasu se zproštěním povinné mlčenlivosti zdravotnických pracovníků.

Podle § 55 odst. 2 písm. d) zák. č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

prohlašuji,

že dávám souhlas, aby pro účely trestního řízení byly ošetřujícím lékařem a zdravotnickými pracovníky sděleny orgánům činným v trestním řízení všechny skutečnosti, které se týkají mého zdravotního stavu.

Toto prohlášení činím dobrovolně.

Jméno a příjmení: **PETR** [redacted]
datum narození: [redacted]

V Vlašim dne 23.04.2008

PETR [redacted]
podpis

